ЎзССР Давлат китоб палатаси
Инв.

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 63 (18.540). ● Шанба, 1983 йил 19 март ● Баҳоси 3 тийин.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Болгария Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгаши Раиси Тодор Живков билан БХР Министрлар Советининг Раиси Гриша Филиповга табрик телеграммаси йўлладилар. Телеграммада дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида Совет — Болгария шартномаси имзоланган куннинг 35 йиллиги муносабати билан бутун болгар халқига самимий қутловлар ва энг эзгу истакларни билдирдилар.

Совет — Болгария шартномаси тузилганлиги халқларимиз муносабатлари йилномасида тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Социалистик интернационализм принципларига асосланган бу шартнома социализм ва коммунизм қуришдан, ялпи тинчликни мустаҳкамлашдан иборат муштарак олижаноб мақсадлар йўлида сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳамкорлигимизга мустаҳкам пойдевор яратди.

Бизнинг ҳамкорлигимиз йил сайин тобора чуқурроқ мазмун билан бойиб бормоқда. Мамлакатларимиз ўртасида 1967 йилнинг май ойида имзоланган янги иттифоқчилик шартномаси бу соҳада муҳим роль ўйнади. Унда биринчи шартноманинг ҳаётбахш ғоялари мустаҳкамланди ва ривожлантирилди.

Ишонч, ҳозирги замоннинг барча энг муҳим масалалари юзасидан фикрларнинг тўла бирлиги партияларимиз ва мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларга хос хусусиятдир, дейилади телеграммада. Икки томонлама асосда ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши доирасида иқтисодий алоқалар самарадорлиги муттасил ошиб бормоқда. Совет Иттифоқи ва Болгария бошқа қардош мамлакатлар билан биргаликда социализмни, тинчлик ва хавфсизлик ишини ҳимоя қилишнинг ишончли воситаси — Варшава Шартномаси ташкилоти фаолиятида актив иштирок этмоқдалар.

Совет коммунистлари, барча совет кишилари партияларимиз, халқларимиз ва давлатларимиз ўртасидаги қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада чуқурлаштириш учун бундан буён ҳам ҳамма зарур ишларни қилишга азму қарор бергандирлар.

Азиз ўртоқлар, дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет — Болгария шартномасининг 35 йиллиги кунида сизларга, бутун қардош болгар халқига Болгария Коммунистик партияси XII съезди қарорларини бажаришда катта муваффақиятлар, Болгария Халқ Республикасида ривожланган социалистик жамият қурилишида янгидан янги ютуқлар тилаймиз. (ТАСС).

* * *

Тодор Живков билан Гриша Филипов ўртоқлар Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети, БХР Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети, болгар халқи номидан КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советига телеграмма йўллаб, унда БХР билан СССР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги шартноманинг 35 йиллиги муносабати билан энг самимий қутловлар ҳамда истакларни йўлладилар.

Ана шу тарихий ҳужжат, дейилади телеграммада, иккала халқимизнинг қадимий дўстлигини давлатлараро муносабатларимизнинг асосий қонуни даражасига кўтарди. Марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми принципларига асосланган шартнома болгар халқи озодлиги ва мустақиллигининг ишончли гарантияси бўлиб қолди. Болгарияда социалистик революция ғалабасининг қонуниятли натижаси бўлган бу шартнома ватанимизда янги жамиятни муваффақиятли равишда барпо этишнинг муҳим омили бўлиб хизмат қилди ва ҳаётнинг барча соҳаларида болгар—совет ҳамкорлигини ривожлантиришга қудратли омил бахш этди.

Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1967 йилнинг 12 майида имзоланган янги шартнома биринчи Болгар — Совет шартномаси принциплари ҳамда мақсадларининг бевосита давоми бўлди. Мазкур шартнома икки томонлама муносабатларимизнинг янги, янада юксак босқичи талабларига мос бўлиб тушди, бу муносабатларни янада бой мазмун билан тўлдирди ҳамда уни муттасил ривожлантириш ва чуқурлаштириш учун яна ҳам кенгроқ имкониятларни очди.

Ўтган 35 йил шуни исботладики, мангу ва бузилмас болгар—совет дўстлиги — Болгария Халқ Республикасини сиёсий, иқтисодий ва маданий жиҳатдан равнақ топтиришнинг ғоят муҳим омили, мамлакатимизда ривожланган социалистик жамият қурилишининг ҳаракатлантирувчи кучидир. Болгария Коммунистик партияси, мамлакатимизнинг барча меҳнаткашлари БХР билан СССР ўртасида ҳар томонлама қардошларча ҳамкорлик қилиш ва бир-бирига яқинлашишдан иборат биргаликдаги самарали йўлни муваффақиятли равишда амалга ошириш учун бундан буён ҳам тинимсиз куч-ғайрат сарфлайверади, бу эса социалистик ҳамдўстликнинг бирлиги ва жипслигини, дунёдаги барча тинчликсевар ва тараққийпарвар кучларнинг бирлиги ҳамда жипслигини мустаҳкамлашга ҳам қўшилган реал ҳисса бўлади.

АҚШ ва НАТОнинг энг агрессив милитаристик доиралари айби билан кескинлашиб кетган ҳозирги халқаро вазиятда империализмнинг халқларни қирғин келтирувчи жаҳон урушига дучор қилишдан иборат машъум режаларини барбод этишдан кўра муҳимроқ ва кечиктириб бўлмайдиган вазифа йўқ. Болгар халқи учун Совет Иттифоқининг янги тинчликсевар, реалистик ва амалий таклифлари — ядро ҳалокати хавфини тугатиш, планетада халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ва тинчликни сақлаб қолишнинг бирдан бир тўғри йўлидир.

Ўзининг интернационал бурчига содиқ бўлган Болгария Халқ Республикаси улуғ Совет Иттифоқи енгилмас ўзаги бўлган социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари қалин ҳамкорлигини чуқурлаштиришга ва ҳаракатлари бирлигига кўмаклашишни активлик билан давом эттиради, уларнинг тинчлик, қуролсизланиш ва кескинликни юмшатиш сиёсати мақсадларига эришиш учун ёрдам беришни давом эттираверади. Бу сиёсат 1983 йил январида Варшава Шартномаси ташкилоти Сиёсий маслаҳат комитетининг Прага декларациясида яна зўр куч билан таъкидлаб ўтилди.

Азиз ўртоқлар, дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Болгар—Совет шартномасининг 35 йиллиги кунида сизларга, қардош совет халқига КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришда, бизнинг муштарак олижаноб ишимизда ва тинчлик ҳамда коммунизм иши тантанаси йўлидаги курашда янги катта зафарлар тилаймиз. (ТАСС).

ШОНЛИ САНА ШАРАФИГА

Совет Иттифоқи билан Болгария Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида шартнома имзоланган куннинг 35 йиллигига бағишланган тадбирлар Ўзбекистонда «Совет — Болгария қардошларча дўстлиги мангу яшайверсин!» деган шиор остида ўтди. Тошкент жамоатчилиги вакилларининг 18 мартда бўлиб ўтган тантанали йиғилиши шонли санага бағишланди.

Йиғилиш қатнашчилари шартноманинг имзоланиши мамлакатларимиз ўртасида қардошларча ўзаро муносабатларни ривожлантириш тарихида энг муҳим босқич бўлиб қолганлигини айтдилар. Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам совет халқи билан болгар халқининг қардошларча дўстлигига салмоқли ҳисса қўшяптилар.

СССР билан БХР ўртасида шартнома имзоланиши санасига бағишлаб, республиканинг бошқа шаҳарлари ва қишлоқларида ҳам жамоатчилик вакилларининг йиғилишлари бўлиб ўтди. Бухоро ва Қашқадарё областларининг қурилишларида интернационал дўстлик кечалари бўлди. Бу ерда Болгария мутахассислари ҳукуматлараро тузилган битим асосида халқ хўжалик объектларини қуришда қатнашмоқдалар.

(ЎзТАГ).

Замондошларимиз

МЕҲНАТ ЗАРБДОРИ

Ғалаба районидаги Волков номли совхоз чорвачилик комплекси ёш молларни боқиб ўстиришга ихтисослаштирилган.

Замонавий типда қурилган комплексдаги барча ишлар механизациялаштирилганлиги, моллар қатъий озуқа рациони асосида парвариш қилинаётганлиги туфайли йил сайин сут тайёрлаш ортиб бормоқда. Пешқадам сут соғувчилар ўз боқимларидаги сигирлардан мўл-кўл сут соғиб олишга эришяптилар. Уларнинг орасида коммунистик меҳнат зарбдори, социалистик мусобақа ғолиби Ўлмас Жиянбекова алоҳида ўрнак кўрсатмоқда. Моҳир чорвадор сигирларни ардоқлаб парвариш қилгани туфайли ўтган йили боқимидаги 36 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 4 минг килограммдан сут соғиб олди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми қарорларига амалий иш билан жавоб беришга аҳд қилган Ўлмас Жиянбекова бу йил янада юксак марраларни кўзлаб меҳнат қиляпти. Суратда: Ў. Жиянбекова.

А. Усмонов ва С. Шаламаев фотоси (ЎзТАГ).

КРЕМЛДА СУҲБАТЛАР

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов Ливия делегацияси бошчилигида амалий визит билан Москвага келган Ливия Араб социалистик халқ жамаҳирияси революцион раҳбарлик органининг аъзоси Абдул Салом Желлудни 16 март куни Кремлда қабул қилди.

Дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат чоғида Совет-Ливия муносабатларининг ҳозирги аҳволи ва унинг истиқболлари кўриб чиқилди. Ўзаро ҳурмат ва тенг ҳуқуқлилик, ички ишларга аралашмаслик принциплари ҳамда империализмга, мустамлакачилик ва реакцияга қарши курашда мақсадларнинг бирлиги шу муносабатларнинг мустаҳкам негизидир. Томонлар иқтисодий, илмий-техника, савдо-сотиқ соҳалари ва бошқа соҳаларда икки томонлама алоқаларга доир бир қанча конкрет масалаларни муҳокама қилдилар. Н. А. Тихонов ва А. С. Желлуд СССР билан Ливия Араб халқ социалистик жамаҳирияси ўртасидаги дўстлик ва кўп томонлама ҳамкорлик муносабатлари ҳар иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати йўлида муттасил ривожланиб бораётганлигини мамнуният билан қайд этиб ўтдилар ҳамда бу муносабатларни планли, узоқ муддатли ва ўзаро манфаатли асосда янада чуқурлаштириш ва кенгайтиришга иккала томоннинг интилаётганлигини таъкидладилар.

Бир қанча актуал халқаро проблемалар юзасидан ҳам фикрлашиб олинди. Н. А. Тихонов билан А. С. Желлуд кейинги вақтларда дунёдаги вазият хатарли равишда ёмонлашиб кетаётганлиги учун АҚШ ва унинг НАТОдаги иттифоқчилари жавобгар эканликларини қайд этдилар. АҚШ ва унинг иттифоқчилари кескинликни кучайтириш, қуролланиш пойгасининг янги даврасини авж олдириш, бошқа халқларнинг ички ишларига тўғридан тўғри аралашиш ва суверен давлатларга қарши бевосита ҳарбий авантюралар қилиш йўлига ошкора ўтиб олдилар. Шу муносабат билан А. С. Желлуд шуни таъкидладики, Ливия Араб социалистик халқ жамаҳирияси совет кишиларининг тинчлик тақдиридан ташвишланаётганликларига қўшилади ва ядро ҳалокати олдини олишга ҳамда халқаро муҳитни соғломлаштириш мақсадида СССР илгари сурган янги тинчлик ташаббусларини қўллаб-қувватлайди.

Яқин Шарқдаги вазиятни муҳокама қилиш чоғида томонлар шуни қайд этиб ўтдики, Исроилнинг араб давлатларига қарши тўхтовсиз давом этаётган агрессив кирдикорлари мазкур районда ҳарбий ҳаракатларни яна авж олдириб юбориши мумкинки, бу ҳол Вашингтоннинг Исроилни қўллаб-қувватлаши оқибатидир. Томонлар Американинг Яқин Шарқ можаросини «бартараф этиш» режалари бу районда адолатли ва мустаҳкам тинчликни ўрнатишдек кечиктириб бўлмайдиган вазифага мутлақо алоқадор эмас, бунинг устига ана шу режалар Исроил агрессияси оқибатларини абадийлаштиришга, Фаластин халқининг қонуний ҳуқуқларини поймол этишга ва АҚШнинг Яқин Шарқдаги ҳарбий кучларини кўпайтиришга қаратилгандир. Н. А. Тихонов билан А. С. Желлуд қайд этиб ўтдиларки, шундай бир шароитда Америка маъмуриятининг Яқин Шарқдаги гегемончилик режаларига қарши курашда араб мамлакатларининг бирлигини мустаҳкамлаш энг муҳим вазифадир. Вашингтон регионда ана шу режаларни бевосита амалга оширишни Исроилнинг сионист юқори доиралари зиммасига юклаган.

Империализм кучлари Африка мамлакатларининг сафларига нифоқ солиш, Африка Бирлиги Ташкилотининг позицияларига путур етказиш ва пировард натижада шу ташкилот фаолиятининг империализмга, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши йўналишини заифлаштириш йўлидаги уринишлари тўхтовсиз давом этаётганлиги муносабати билан Африка қитъасидаги вазият кўриб чиқилди.

* * *

17 март куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов амалий визит билан Москвага келган Ливия делегациясининг бошлиғи — Ливия Араб социалистик халқ жамаҳирияси революцион раҳбарлигининг аъзоси Абдул Салом Желлуд билан учрашди.

Совет-Ливия икки томонлама муносабатларни янада ривожлантириш масалалари хусусидаги фикрлашувлар дўстлик ва ҳамжиҳатлик вазиятида давом эттирилди. Иккала мамлакат ўртасида иқтисодий ва илмий-техникавий алоқаларни ривожлантиришга алоҳида эътибор берилди.

Суҳбат чоғида ҳозирги замоннинг энг актуал халқаро проблемалари юзасидан СССР билан Ливия Араб социалистик халқ жамаҳириясининг позициялари бир-бирига яқинлиги ва мослиги тасдиқланди. Иккала мамлакатнинг халқаро майдонда империализмнинг кучайиб бораётган агрессиясига зарба бериш ишидаги тинчлик ва қуролсизланиш учун, халқларнинг социал тараққиёти ва эркин ривожланиши учун курашдаги куч-ғайратларини мувофиқлаштириб олиб боришга тайёрлик таъкидланди.

(ТАСС).

БУТУНИТТИФОҚ ИХТИРОЧИЛАР ВА РАЦИОНАЛИЗАТОРЛАР ЖАМИЯТИНИНГ V ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКА СЪЕЗДИГА

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг V Ўзбекистон республика съезди делегатларини ва Сизлар орқали фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга, ижтимоий ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга, унинг техникавий даражасини ва самарадорлигини оширишга, партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини муваффақиятли бажаришга катта ҳисса қўшаётган барча ишлаб чиқариш новаторларини астойдил, самимий табриклайди.

Ҳозирги замон вазифаларини ҳал этишда Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти ташкилотларининг аҳамияти беқиёс ўсди. Улар меҳнаткашларни техника ижодкорлигига жалб этиш соҳасида катта ишлар қилмоқдалар, ихтирочилар ва рационализаторларнинг таклифларини халқ хўжалигига ўз вақтида жорий этишга актив кўмаклашмоқдалар, ишлаб чиқаришнинг барча участкаларида илғор фан-техника фикрини ривожлантиришни таъминламоқдалар.

Кейинги беш йил мобайнида жамият аъзолари икки баравардан зиёд кўпайиб, 350 минг кишига етди. Уларнинг ижодий активлиги яққол намоён бўлмоқда. Ўн биринчи беш йиллик мобайнидагина ихтироларни ва рационализаторлик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этиш туфайли Ўзбекистон халқ хўжалиги 460 миллион сўм шартли иқтисодий самара олди, СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига қабул қилинган социалистик мажбуриятларни тўла ва ошириб бажаришга катта ҳисса қўшилди.

Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг фаолияти ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишда муҳим омил бўлиб хизмат қилмоқда.

Меҳнат унумдорлигини оширишда ва ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашда, хом ашё, ёқилғи-энергетика ресурсларидан ва бошқа моддий ресурслардан оқилона, тежаб-тергаб фойдаланишда, энергияни тежашда, чиқитсиз технологияларни жорий этишда, материал ишлатилишини камайтиришда, ишловчиларга меҳнат шароитларини яратиб беришда, атроф-муҳитни муҳофаза қилишда актив қатнашиш — жамият ҳар бир аъзосининг бурчидир.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш жараёнида бутун диққат-эътиборни, аввало, қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ва чорвачилик маҳсулдорлигини оширишга, сермеҳнат ишларни комплекс механизациялашга, ишлаб чиқаришда, ташиш ҳамда асраш чоғида маҳсулот ва хом ашёнинг нобуд бўлишини камайтиришга қаратиш керак.

Ихтирочилар ва рационализаторлар жамиятининг ташкилотлари ўз сафларини ҳар томонлама кенгайтириш билан бирга ишлаб чиқариш новаторларининг техникавий, иқтисодий ва ҳуқуқий билимлари савиясини ошириш, илғор иш тажрибасини оммалаштириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш ҳақида доимо ғамхўрлик қилишлари, комплекс бригадаларнинг, жамоатчи конструкторлик ва патент бюроларининг, новаторлар кенгашларининг ва бошқа коллектив ижодкорлик формаларининг ролини оширишга ҳаракат қилишлари лозим.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети V Ўзбекистон республика съездининг делегатларига, Бутуниттифоқ ихтирочилар ва рационализаторлар жамияти ташкилотларининг барча аъзоларига ишда янгидан янги ижодий муваффақиятлар тилайди ҳамда улар жамики янги, илғор усулларни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун янада зўр сабот билан курашадилар, фан-техника тараққиётини ривожлантиришга, КПСС XXVI съезди қарорларини ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли амалга оширишга салмоқли ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

ЛИВИЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ШАРАФИГА

СССР ҳукумати Ливия Араб социалистик халқ жамаҳирияси революцион раҳбарлиги аъзоси А. С. Желлуд бошчилигидаги шу жамаҳирия делегацияси шарафига 17 март куни Катта Кремль саройида зиёфат берди.

Зиёфатда совет томонидан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Н. А. Тихонов ва А. С. Желлуд ўртоқлар зиёфат вақтида дўстона қадаҳ кўтариб, нутқ сўзладилар.

(ТАСС).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов 17 март куни Ливия Араб социалистик халқ жамаҳирияси революцион раҳбарлигининг аъзоси, Ливия қуролли кучларининг бош қўмондони бригадир А. Ю. Жабирни қабул қилди.

Дўстона ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтган суҳбат вақтида ҳар икки томонни қизиқтирувчи масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

(ТАСС).

ЭНГ МУҲИМ СОҲА

Чорвачилик — СССР Озиқ-овқат программасининг ғоят муҳим бўғинидир. Уни ривожлантириш проблемаларини доимо диққат-марказида сақлаш, бу проблемаларни ўз вақтида ҳал этишга актив кўмаклашиш — партия ва совет ташкилотларининг, колхозлар, совхозлар раҳбарларининг кечиктириб бўлмайдиган вазифасидир. Қорақалпоғистон область партия комитетининг 17 март куни Нукусда бўлиб ўтган пленумининг қатнашчилари бу вазифанинг ниҳоятда зарурлигини таъкидладилар.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленумининг якунлари ҳамда КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари асосида 1983—1985 йилларда автоном республикада чорвачиликни янада ривожлантириш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Қ. К. Камолов доклад қилди.

Доклад юзасидан музокарада Тўрткўл район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Нурумбетов, Беруний район партия комитетининг биринчи секретари О. Ражабов, Элликқалъа район партия комитетининг биринчи секретари О. Примов, Амударё район партия комитетининг биринчи секретари Н. Қурбонбоев, Хўжайли район партия комитетининг биринчи секретари П. Холмуротов, Элликқалъа районидаги Оржоникидзе номли совхоз сут соғувчиси Г. Т. Бердибоева, Қўнғирот район партия комитетининг биринчи секретари Қ. Абдиров, Шуманай район партия комитетининг биринчи секретари А. Шарипов, Бўзатов район ижроия комитетининг раиси У. Тлеумуротов, Тахиатош паррандачилик фабрикасининг директори К. Отаниёзов сўзга чиқдилар.

Нотиқлар Қорақалпоғистон чорвачиликни ривожлантириш учун катта резервларга эга эканлигига эътиборни жалб қилдилар. Шимоли-ғарбий Қизилқум ва Усть-Юрт ясси тоғи чўл яйловларга бой бўлиб, бу ерларда қоракўлчиликни ва яйлов чорвачилигини жадал ривожлантириш учун барча шарт-шароитлар мавжуд. Дончилик хўжалиги ва ем-хашак етиштириш учун пухта база бўлган қўриқ ерларнинг ресурслари амалда битмас-туганмасдир. Меҳнат резервлари, мутахассис ва раҳбар бўғин кадрлари етарлидир.

Қорақалпоғистон меҳнаткашлари партия XXVI съездининг; КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорларини бажара бориб, СССР Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Чорвачиликнинг ташкилий негизи такомиллаштирилмоқда. Кейинги йилларнинг ўзидагина қорамол ва қўйларни саноат кўламида сўқимга ва бўрдоқига боқадиган икки совхоз билан икки комплекс, сут етиштириладиган 6 та комплекс, ем-хашак етиштирадиган иккита хўжалик ташкил қилинган. Мол гўшти етиштиришга ихтисослаштирилган Бўзатов чорвачилик райони тузилди. Чўчқачилик янада ривожлантирилди. Мавжуд чўчқачилик совхозининг қуввати оширилди, 54 минг бош чўчқага мўлжалланган янги комплекс қурила бошланди. Паррандачилик жадал суръатлар билан саноат негизига ўтказилмоқда. Тахиатош паррандачилик фабрикасида янги қувватлар ишга туширилди, Нукусдаги бройлер фабрикаси маҳсулот бера бошлади, унинг иккинчи навбати қурилиши давом эттирилмоқда. Беруний шаҳрида йилига 6 миллион бройлер етиштирадиган фабрика барпо этилмоқда. Чорвачиликда ихтисослаштириш ва концентрациялаш жараёни давом этмоқда. Ҳали яқиндагина ихтисослаштирилган йилқичилик ва иккита туячилик совхозлари ташкил этилди.

Пленум қатнашчилари таъкидлаб ўтишганидек, аҳоли жон бошига етиштирилган маҳсулот кишиларнинг конкрет талаб-эҳтиёжларини янада ҳар томонлама қондириш СССР Озиқ-овқат программасида олға сурилган вазифаларни бажаришда муваффақиятнинг бош мезони бўлиб қолиши керак. Холбуки, тармоқни ривожлантириш учун мавжуд имкониятлардан тўлиқ фойдаланилаётгани йўқ. Масалан, кўпгина хўжаликлар бир хил табиий-иқтисодий шароитга эга бўлишига қарамай, кўпинча бир-бирига мутлақо тескари натижаларга эришмоқда. Чунончи, Амударё райони хўжаликларининг маккажўхорикорлари гектар бошига 430 центнердан, Тахиатош, Қораўзак, Чимбой районларида эса атиги 180 200 центнердан силос масаси олмоқдалар. Ем-хашак базасини мустаҳкамлашда муҳим омил — алмашлаб экиш секинлик билан ўзлаштирилмоқда.

Чорва туёғини кўпайтириш чорвачиликни ривожлантиришнинг энг асосий масаласидир. Пленум қатнашчилари подадаги сигирларни кўпайтириш ва беш йиллик охирига бориб уларнинг сонини 65 мингтага етказиш жуда муҳим эканлигини таъкидладилар. Чўчқалар ва паррандаларни қарийб икки баравар, қўй ва эчкиларни 20 процент кўпайтириш зарур. Молларнинг қисир қолишини тугатиш, сунъий урчитишни кенг жорий этиш чораларини кўриш керак бўлади.

Чорва ва паррандаларни тез семиртиришдек катта резервдан ҳали етарлича фойдаланилмаяпти. Ўтган йили гўштга топширилган қорамолларнинг вазни ўрта ҳисобда атиги 335 килограмм бўлди. Қўйчиликка кўпроқ эътибор берилиши лозим. Қоракўл тери, шунингдек, қўй гўшти етиштиришни кескин кўпайтириш, сотиладиган қўй гўшти ҳажмини йилига уч минг тоннага етказиш керак. Чўчқа гўшти, парранда гўшти, тухум етиштиришни кўпайтириш чораларини ҳам кўриш зарур.

Матлубот кооперацияси ва давлат савдосининг бўлинмалари Озиқ-овқат программасида ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишга катта ҳисса қўшишлари лозим. Ана шу бўлинмаларда ёрдамчи хўжаликларни кўпайтириш керак. Колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг шахсий ёрдамчи хўжаликлари ҳам диққат марказидан четда қолмаслиги лозим. Ички эҳтиёжларни қондириш ва давлатга сотиш учун мол боқишга қарор қилган илғор деҳқонлар бригадаларининг ташаббусини актив равишда қўллаб-қувватлаш керак.

Ем-хашак базаси чорвачиликнинг пойдевори бўлиб, уни ривожлантиришга ҳам ғоят зўр эътибор бериш лозим. Беш йиллик охирига бориб, озуқа экинлари майдонини бир ярим баравар кенгайтириш, ем-хашак етиштиришни эса бир миллион тонна озуқа бирлигига етказиш кўзда тутилмоқда. Ана шу озуқа бирлигининг бешдан бир қисми ембоп дондан иборат бўлиши керак.

Район партия комитетлари КПСС Марказий Комитетининг «Кустанай область Фёдоров районидаги «Путь к коммунизму» колхози партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини бажариш борасидаги ишлари тўғрисида»ги қарори асосида СССР Озиқ-овқат программасида белгиланган вазифаларни бажаришга меҳнаткашларни сафарбар этишда бошланғич партия ташкилотларининг ролини кучайтириш тадбирларини амалга оширишлари керак. Сиёсий етук, билимдон, ташаббускор, янгиликни ҳис этиб, коллективда ишлай оладиган кишилар чорвачиликнинг ҳал қилувчи участкаларига қўйилиши лозим. Озиқ-овқат программасида қўйилган вазифаларнинг бажарилишини идеологик жиҳатдан таъминлашни такомиллаштириш ниҳоятда муҳимдир.

Пленумда айтиб ўтилганидек, партия комитетлари, хўжаликларнинг раҳбарлари ва мутахассислари аниқланган камчиликларни тугатиш, чорвачиликни ривожлантириш суръатларини ошириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан комплекс тадбирларни белгилаб, амалга оширишлари лозим.

Чорвачиликда коллектив пудратни кенг жорий этиш масаласи ғоят муҳим аҳамият касб этмоқда. Бу масала партия ва совет органларининг, колхоз ва совхоз бошланғич партия ташкилотлари раҳбарлари, мутахассисларининг ишида энг асосий ўринлардан бирини эгаллаши лозим.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум қатнашчилари чорвачиликни жадал ривожлантиришнинг конкрет тадбирларини белгиладилар. Беш йиллик охирига бориб, гўшт етиштириш йиллик миқдорини 62 минг тоннага, сут етиштиришни 198 минг тоннага, тухум етиштиришни 108 миллион донага етказиш кўзда тутилади.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси Ю. П. Максимов иштирок этди. (ЎзТАГ).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

Тошкент Олий партия мактаби ҳузуридаги партия ва совет ходимлари малакасини ошириш республикалараро курси тингловчиларининг навбатдаги группаси битириб чиқди. Бу группа составида Ўзбекистон, Тожикистон ва Туркманистон партия Марказий Комитетлари ва область партия комитетлари пропаганда ва агитация, фан ва ўқув юртлари бўлимларининг масъул ходимлари, қишлоқ район партия комитетларининг секретарлари бор. Курс тингловчилари бир ой давомида коммунистик қурилиш назарияси ва практикасининг, ривожланган социализм даврида партия иқтисодий стратегияси, КПСС ва Совет давлати ички ва ташқи сиёсатининг актуал масалаларини. КПСС XXVI съезди талаблари асосида идеология ва сиёсий-тарбиявий иш форма ҳамда методларини ўргандилар. Идеология фронти ходимларининг КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «СССР 60 йиллиги» ҳақидаги докладидан келиб чиқадиган вазифаларига катта эътибор берилди.

Машғулотларда маҳаллий партия ташкилотлари идеология ишини олиб бориш соҳасида тўплаган тажриба ёритилди ва кенг кўламда фикрлашиб олинди.

ИНТИЗОМ ВА ҲУҚУҚ-ТАРТИБОТНИ МУСТАҲКАМЛАШГА — ПАРТИЯВИЙ ҒАМХЎРЛИК

Л. И. ГРЕКОВ,

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари

СОВЕТ кишилари шу кунларда ўн биринчи беш йиллик учинчи йили планларини бажариш устида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «СССРнинг олтмиш йиллиги» докладида олға сурилган қоидалар ва хулосалар уларнинг барча ватанпарварлик ишлари учун йўлчи юлдуз бўлмоқда. Бу программ ҳужжатларда халқ хўжалигини интенсивлашга, тежамкорлик режимини кучайтиришга, ишда масъулиятни оширишга, хўжасизлик ва исрофгарчиликни тугатишга сўзда эмас, амалда эришиш вазифаси бутун ўткирлиги билан олға сурилди. Барча меҳнат коллективларида партиянинг ҳамма ерда уюшқоқликни, тартиб ва интизомни мустаҳкамлаш зарурлиги тўғрисидаги кўрсатмалари кенг қўллаб-қувватланди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов Москва станоксозлари билан учрашувда таъкидлаб ўтганидек, интизомни мустаҳкамлаш бу партия бутун фаолиятининг шу кундаги стратегик, ҳал қилувчи йўналишидир.

Интизом — кенг маънодаги тушунчадир. У социалистик ижтимоий муносабатлар билан белгиланиб, уларни сақлашга хизмат қилади. Жамиятда қарор топган ҳуқуқ ва ахлоқ нормаларига жавоб берувчи аниқ тартибни кўзда тутади. В. И. Ленин, агар бизнинг ҳамма ишларимиз уюшқоқлик, жипслик, интизом билан мустаҳкамланса, социалистик қонунчилик мустаҳкамланса олға қараб муваффақиятли ҳаракат қилиш мумкин, деб таълим берган эди.

Бизнинг партиямиз давлат ва ижтимоий ҳаётимизнинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлашга ҳамиша диққат-эътибор қилиб келмоқда. Кейинги йилларда СССР Конституцияси, иттифоқдош республикалар Конституциялари, Олий суд, прокуратура, халқ контроли, арбитраж тўғрисидаги қонунларнинг ҳамда бошқа хил қонунларнинг қабул қилинганлиги давлат бошқарув аппаратлари фаолиятини аниқ белгилаб берди ва жамият ҳамда унинг ҳамма гражданлари манфаатларини ишончли равишда гарантиялади.

КПСС XXVI съезди жамиятга ёт кўринишларга нисбатан курашни кучайтириш, қонунчиликни такомиллаштириш, уларнинг барча томонидан сўзсиз бажарилишига эришиш, жами ташкилий, молиявий, юридик воситалар билан текинхўрлар, порахўрлар, чайқовчилар учун ҳамма туйнукларни қаттиқ бекитиш, социалистик мулкчиликка нисбатан бўладиган ҳар қандай тажовузларга қарши қатъият билан курашиш вазифасини қўйди.

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитетининг «Партия, давлат ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш тўғрисида»ги қарорига биноан партия комитетлари, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотлари, халқ депутатлари Советлари, ҳуқуқни сақлаш органлари ўзларининг бутун куч-ғайратларини қонунларга риоя қилишни таъминлашга, гражданларни ҳуқуқларни билиш руҳида тарбиялашга мунтазам равишда сафарбар қилмоқдалар, ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш учун чора-тадбирлар кўрмоқдалар. Бу ишнинг турли жиҳатлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюроси ва Секретариатида кўриб чиқилмоқда.

Шу йилнинг февраль ойи бошларида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда партия, давлат ва меҳнат интизомини, социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ тартиботини мустаҳкамлаш учун масъулиятни ошириш тўғрисида катта, ғоятда талабчанлик билан жиддий гап юритилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш учун изчиллик билан, ҳужумкорлик руҳида принципиал иш олиб бориш, безориликка, ичкиликбозликка, текинхўрликка қарши, меҳнат интизомини бузувчиларга, социалистик мулкка кўз олайтирувчиларга қарши қатъият билан кураш олиб бориш, шундайларни ўз вақтида аниқлаш ва тартибнинг бузилишига йўл қўймаслик, ўз лавозимини суиистеъмол қилувчиларга, порахўрликка, исрофгарчиликка, хўжасизликка ва ҳаётимизнинг бошқа салбий кўринишларига қарши фаол кураш олиб бориш зарурлигини қайд этиб ўтди.

Жойларда бу иш қандай амалга оширилмоқда? Афсуски, бир қатор шаҳар ва аҳоли пунктларида, Бекобод, Навоий ва Наманган ҳамда Тошкент шаҳрининг баъзи районларида жамоат тартибини муҳофаза қилиш иши яхши йўлга қўйилган эмас. Бу соҳадаги ишларни чуқурроқ таҳлил қилиш ва жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришда амалий ёрдам бериш учун областлар ва районларга республика идоралари ва ташкилотларининг малакали ходимларидан иборат группалар юборилди. Текшириш натижалари область партия комитетларининг кенгайтирилган бюро мажлисларида ва партия активи йиғилишларида муҳокама қилинди. Уларда бошланғич партия ташкилотларининг ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш, меҳнат коллективларида тарбиявий ишларни кучайтириш борасидаги йўл қўяётган нуқсонлари кескин танқид қилинди.

Қисқа қилиб айтганда, республикада ҳаётимизнинг айрим салбий кўринишларини тагтомири билан йўқотиш соҳасида изчиллик билан иш олиб борилмоқда. Шундай кўринишларга нисбатан ҳақиқий кураш олиб борилаётган жойларда ахлоқ ва қонунчилик нормаларидан четга чиқишнинг қандай кўринишлари юзага келмасин, ўша ерда уларга нисбатан актив ижтимоий фикрлаш шаклланяпти. Бу соҳада Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган Собир Раҳимов райони партия, совет, хўжалик, ҳуқуқни сақлаш органлари ва жамоат ташкилотларининг иш тажрибаси яққол мисол бўлиб хизмат қилади. Бу районда олдини олиш — профилактик ишларнинг яхши ўйланган комплекс плани амалга оширилмоқда. Корхоналарда ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш кенгашлари, турар жойларда эса аҳоли ўртасида иш олиб борувчи кенгашлар фаол иш юритмоқда. Улар меҳнаткашлар ва аҳоли ўртасида интизомнинг аҳволини диққат билан кузатиб боришади. Натижада кейинги йилларда социалистик турмуш нормаларини бузувчилар сони борган сари камаймоқда. Тартиб бузилишининг олдини олишда комплекс планлаштириш практикасини ҳар томонлама ривожлантириш барча партия, совет, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, меҳнат коллективлари ва жамоатчиликнинг бурчидир

МАЪМУРИЙ органларнинг жамоат ташкилотлари билан тартиббузувчиларни огоҳлантириш бўйича иш олиб боришларидаги ўзаро самарали ҳамкорлиги муваффақият гаровидир. Меҳнат коллективлари ва аҳоли турар жойларида тузилган салкам икки мингта тартибни сақлаш жамоатчилик пунктлари ва ҳуқуқ бузилишларининг олдини олувчи 6 мингдан зиёд кенгашлар ва группалар бу ишга фаол таъсир ўтказмоқдалар. Андижон, Самарқанд, Фарғона ва бошқа областлардаги тартибни сақлаш пунктлари бу соҳада анчагина тажриба орттирдилар.

Масалан, Қўқондаги «Текстильмаш» заводи бош инженери ўртоқ В. И. Вавулиди етакчилик қилаётган тартибни сақлаш пунктида жамоатчилик группаси иши оператив шароитни ҳисобга олган ҳолда тузилади, профилактик ҳисобда турган шахсларнинг юриш-туришлари тўғрисидаги ҳисоботлар мунтазам равишда эшитиб борилади. Уларга нисбатан таъсир ўтказиш учун ўз вақтида чора-тадбирлар кўрилади. Шунинг натижасида ҳозир ҳисобда турганларнинг ярмидан кўпроғи тўғри йўлга тушиб олган. Тартибни сақлаш пункти ҳаракат зонасида эса ҳуқуқни бузиш ҳоллари деярли учрамайдиган бўлиб қолди. Афсуски, текширишлар чоғида Сирдарё областида тартибни сақловчи 12 та пункт асоссиз равишда тугатилганлиги маълум бўлди.

Ҳуқуқ тартиботларини мустаҳкамлаш учун курашда кўнгилли халқ дружиналари ва оператив комсомол отрядлари ўзларининг нималарга қодир эканликларини бутун кучлари билан намойиш қилмоқдалар. Кейинги пайтларда Самарқандда ва бошқа шаҳарларда дружиначилар ва оператив комсомол отрядлари жамоат жойларида, томоша муассасаларида, кўчалар ва майдонларда бевосита патруллик қилишни кучайтирдилар. Чунки, худди ана шу жойларда иш вақтида ўзининг шахсий юмушлари билан шуғулланадиган, ишлаш ёки ўқиш учун белгиланган вақтларни бекорчилик билан ўтказадиган, ичкиликка ружу қўйган ва жамоат тартибини бузадиган кимсалар тез-тез пайдо бўлишади. Бундай фактлар ўша заҳоти раҳбарларга, партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига хабар қилинади. Белгиланган режимни бузувчилар ўз коллективларида, ўртоқлари олдида муҳокама қилинади ҳамда улар белгиланган қоидаларга биноан жазоланадилар. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва жамоатчилик бундай ўзаро ҳамкорликни ҳар қанча рағбатлантиришса ва қўллаб-қувватлашса арзийди.

Кўпгина шаҳарлар ва районларда ўртоқлик судлари фаол иш олиб боряптилар. Термиздаги 53-автобус-таксомотор корхонасида ўртоқ В. И. Қувватов бошчилик қилаётган ўртоқлик суди самарали ишлаб, фақат кейинги икки ойнинг ўзида меҳнат интизомини бузиш ва майда ўғрилик билан боғлиқ 16 та ишни кўриб чиқди.

Ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларга талабчанликни ошириш, уларнинг жамоатчилик билан ўзаро ҳамкорлигини кучайтириш ҳуқуқтартиботни мустаҳкамлаш ишида самарадорликни оширишга эришиш имконини бермоқда. Ўтган йили республикада оғир жиноятлар сони камайди. 6,5 мингта аҳоли пункти ва 4 мингта меҳнат коллективларида тартиб бузилишларига йўл қўйилмади.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам партия, совет, маъмурий органлар партиянинг бугунги кун талабларидан зарур хулосалар чиқариб олганлари йўқ. Бизда айрим хўжалик раҳбарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ва бошқа масъул ходимлар борки, улар КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленумининг интизомни, социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашга доир илгари сурган вазифаларини тор маънода тушунмоқдалар. Баъзи жойларда ҳамма иш айрим тадбирларни тузиб чиқиш, партиянинг шу масалалар бўйича кўрсатмаларини расман маъқуллаш, бу масалаларни кўриб чиқишга шунчаки ёндашиш билан чекланилмоқда. Бизга интизом фақат интизом учунгина керак эмас. Уни мустаҳкамлаш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга, ишга ижодий ёндашишни ривожлантиришга кўмаклашиши лозим.

Республиканинг В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси илғор коллективлари интизомни мустаҳкамлаш ташаббускорлари бўлиб майдонга чиқдилар. Бу корхоналарда меҳнат қонунчилиги бузилишларига қарши, хом ашё ва материалларнинг сақланиши, халқ мулкини исроф бўлишдан сақлаб қолиш учун қатъий кураш авж олдириб юборилган. Уларда меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий, меҳнат, маънавий ва ҳуқуқий тарбиялаш ишлари бир-бири билан узвий алоқада амалга оширилмоқда. Ёш ишчиларга мураббийлар бириктирилган. Ҳуқуқ бузишга мойил бўлган шахсларга эса оталиқ қилувчи одамлар бор. Тартиб бузувчилар ишчи йиғилишларида, ўртоқлик судлари мажлисларида муҳокама этилади, деворий газеталарда танқид қилинади. Улар мукофотлардан ва ёзда отпуска олишдан маҳрум қилинади. Зарур бўлиб қолса, алкоголизмдан халос қилиш учун мажбуран даволатилади. Таъсир қилишнинг бошқа йўллари ҳам қўлланилади. Ушбу корхоналарда тартиб бузувчилар, кадрлар қўнимсизлиги, ичкиликбозлик ва бошқа ноахлоқий кўринишлар бир маромда камайиб боряпти.

Бироқ партия, совет, маъмурий органлар ва жамоатчиликнинг комплекс планлари бўйича олдини олиш-профилактик ишлар ҳамма жойда ҳам кутилган натижалар бераётгани йўқ. Кўпгина шаҳар ва районларда ана шу планларни бажариш билан фақат ички ишлар органларигина шуғулланмоқда. Амалга оширилаётган ишларни доимий назорат қилиш йўлга қўйилмаган. Бундай практика белгиланган тадбирларнинг кўпи бажарилмаслигига ёки агар таъбир жоиз бўлса, фақат ҳисобот учун номигагина амалга оширилишига олиб келмоқда.

ВАЗИФАЛАРНИ комплекс ҳал қилиш жамиятга ёт кўринишларнинг олдини олишга худди ана шундай комплекс ёндашишни талаб қилади. Шунинг учун ҳам формализм, қоғозбозлик профилактик ишлардан йўқотилиши керак. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети министрликлар, идоралар, корхоналар ва муассасалар раҳбарларидан жиноятчиликнинг олдини олиш учун ишларни ташкил қилиш ва ҳуқуқ бузилишлари ҳолларига нисбатан дарҳол чора кўришда масъулиятни оширишни доимий равишда талаб қилиб келмоқда. Айрим министрликлар ва идоралар сўнгги вақтларгача бу масалалар билан етарли равишда фаол шуғулланмай келдилар. Уларнинг ўзларига бўйсунувчи ташкилотлар ва корхоналарида рўй берган тартиб бузилишлари фактларига нисбатан кўрган чора-тадбирлари кўпинча мужмал, формал характерга эга эди.

Республика Қишлоқ хўжалиги, Маҳаллий саноат, Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш, Савдо, Автомобиль транспорти министрликлари ва бошқа министрликлар системаларида кўплаб ҳуқуқ нормалари бузилишига йўл қўйилмоқда. Хўжасизлик ва исрофгарчилик ҳоллари ҳамон кўплаб учрамоқда. Бу нарса хусусан, қишлоқ хўжалиги техникасидан, ёқилғи-энергетика ресурсларидан, минерал ўғитлардан фойдаланишда яққол кўзга ташланмоқда. Айрим мансабдор шахслар социалистик мулкни сақлаш учун курашда қонун кучларидан тўла фойдаланмаяптилар. Масалан, Жиззах область агросаноат бирлашмасида кўплаб техника воситалари, жумладан, 33 та трактор, 29 та прицеп, 40 та сеялка, 71 та сенокосилканинг муддатидан илгари ҳисобдан чиқарилганлигини қандай баҳолаш мумкин. Албатта, айбдорлар жавобгарликка тортилди. Бундай исрофгарларга бундан буён ҳам мавжуд қонунларга кўра чоралар кўрилади. Аммо шундай аҳволнинг рўй беришига йўл қўймаслик муҳимдир.

Ўғриликлар, айниқса, талон-торож қиладиган ўғриликлар катта иллатдир. Маълумки, бу нарса хўжалик ташкилотлари раҳбарларининг очиқдан очиқ йўл қўйиб қўйиши ва бепарволиги, айрим министрликлар ва республика идоралари, маҳаллий партия ва совет органлари, прокуратура ва Ички ишлар министрлиги томонидан назорат йўқлиги туфайли рўй беряпти. Тошкент металл-фурнитура заводида бир гуруҳ юлғичларнинг узоқ вақт уя қуриб олиб, ортиқча маҳсулотларни вужудга келтириш йўли билан давлатнинг 1 миллион сўмликдан ортиқ маблағини ўзлаштирганини шу билан изоҳлаш мумкин. Йирик ўғриликлар ва кўплаб қимматбаҳо нарсаларнинг кам чиқиши, маҳсулотларни ва ҳужжатларни сохталаштириш ҳоллари кейинги пайтларда баъзи бошқа корхоналарда ҳам очилди. Айрим мансабдор шахслар порахўрлик билан шуғулланаётганликларида қўлга олинди. Юлғичлар, мудаббирлар ва порахўрларга қарши курашнинг энг самарали усулларини қарши қўйишни биз министрликлар, идоралар, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи ва назорат этувчи органлар, партия комитетлари ва халқ депутатлари Советлари раҳбарларининг биринчи даражали вазифаси бўлиши керак, деб ҳисоблаймиз.

Ғаразли мақсадлар йўлида содир бўладиган жиноятларга қарши курашда ҳуқуқий воситалардан тўла фойдаланилмаётганлиги ташвиш туғдиради. Афсуски, бу нарса анчагина кенг тарқалган.

Ўтган йили декабрда Навоий областида ўтказилган текширишларда автомобиль ва тракторларнинг 43 процентигина ишдан ташқари пайтда гаражларда турганлиги, қолганлари эса ҳайдовчиларнинг уйида сақланиб, улар бу техника воситаларидан шахсий манфаатлари йўлида фойдаланаётганликлари аниқланди. Майда ўғрилик деган нарсани олайлик. Гарчи у майда бўлса-да, етказадиган маънавий ва моддий зарари каттадир. Ўтган йили Фарғона областида мингдан зиёд майда ўғирлик юз берди. Шу фактнинг ўзиёқ бу муаммонинг ўткирлигини кўрсатади. Барча партия ташкилотлари, корхоналар, муассасалар, ташкилотларнинг раҳбарлари ўғирлик юз бериши мумкин бўлган барча йўлларни бекитишлари учун таъсирчан чораларни кўришда, мана шу салбий кўринишлар билан курашишда тарбиявий ва ҳуқуқий воситаларни кучайтиришда, муросасизлик муҳитини вужудга келтиришда тўғридан тўғри жавобгардирлар.

Жамиятимизга ёт бўлган чайқовчилик ва порахўрлик ҳақли равишда меҳнаткашларнинг норозилигини туғдирмоқда. Ўтган йил ноябрь ойида Наманган область матлубот жамиятининг ходимларидан Бойдадаев ва Муҳиддиновлар чайқовчилик билан шуғулланиб келганликлари, мунтазам равишда республикадан ташқарига чиқиб, Наманганга харидоргир моллар жўнатиб турганликлари фош қилинди. Улар шахсий ашёлар билан қўлга олиниб, суд жавобгарлигига тортилди. Тинтув пайтида улардан анчагина миқдорда пул ва қимматбаҳо буюмлар топилди. Чор атрофдагилар ва мансабдор шахслар ёрдамида ноёб молларни сотиб олиш ва устига нарх қўйиб сотиш билан бойлик орттираётган кишиларга нисбатан бизнинг ахлоқимизга хос бўлган муросасизлик қарши қўйилганда эди, бундай жиноят рўй бермаган бўлур эди. Партия комитетлари, маъмурий органлар ва бутун жамоатчилигимиз ана шу текинхўр элементларга нисбатан муросасизлик муҳитини вужудга келтириш, чайқовчиликни илдизи билан суғуриб ташлаш учун куч-ғайратни икки баравар, уч баравар оширишлари керак.

Маълумки, кўпгина тартиб бузилишларига бўшашувчанлик, ичкиликбозлик, енгил-елпи ҳаёт кечириш, текинхўрлик сабаб бўлади. Хавфли жиноятларнинг қарийб ярми ичкилик туфайли юз беряпти. Бироқ унга қарши кураш изчиллик билан олиб борилмаяпти. Шунинг учун у керакли самара бермаяпти. Кўпинча жиноятларга олиб келувчи оилавий-маиший можаролар ва кўнгилсизликларнинг олдини олишдаги ишлар ҳам етарли эмас. Республика партия ташкилотларида бу муаммоларга катта аҳамият бериляпти. Қабул қилинаётган қарорларда, партия, совет активи кенгашларида турмуш тарзимизга буткул ёт бўлган бундай кўринишларга қарши шафқатсиз кураш олиб бориш зарурлиги уқтириляпти.

Ўсиб келаётган ёш авлодни ахлоқий тарбиялаш ҳақида ғамхўрлик қилиш катта сиёсий ва давлат аҳамиятига эга масаладир. Яқинда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотларига Андижон областида вояга етмаганлар томонидан ҳуқуқ бузилишининг олдини олиш бўйича тўпланган иш тажрибасини тавсия қилди. Бундай практика кенг қўллаб-қувватланиши лозим.

Маъмурий органлар ва жамоатчилик ташкилотларининг ўзаро узвий ҳаракати олдинда турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишнинг катта резервидир. Шу билан бирга партия XXVI съездига Ҳисобот докладида таъкидлаб ўтилганидек, социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашда адлия, суд, прокуратура, совет милицияси органлари зиммасида юксак масъулият бор. Мазкур органлар ходимларининг профессионал билимлари гражданлик жасорати, адолат ва ҳаққоният билан ўзаро боғланиши керак. Фақат шундай одамларгина зиммаларига юклатилган мажбуриятларини муносиб равишда бажаришлари мумкин. Биз улардан ишлари мумкин қадар тўлароқ самара беришини, ҳар бир жиноят яхшилаб тергов қилинишини ва айбдорлар жавобгарликка тортилишини кутишга ҳақлимиз.

Республиканинг кўпгина партия комитетлари маъмурий органлар фаолиятига раҳбарликни анча яхшиладилар. Бу соҳада Бухоро, Чирчиқ шаҳар партия комитетлари ва кўпгина район партия комитетлари яхши намуна кўрсатмоқдалар. Улар социалистик қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш ишларини ташкил қилмоқдалар, ҳуқуқ бузилишларининг олдини олиш комплекс планларини ишлаб чиқмоқдалар, мунтазам равишда жиноятчиликка қарши кураш натижаларини якунламоқдалар. Маъмурий органларни ҳалол, виждонли, малакали кадрлар билан мустаҳкамлаш юзасидан катта иш олиб борилмоқда.

Шуни қайд этиш кераки, республиканинг ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари, умуман олганда, ҳуқуқ бузилишларига қарши курашда анча ишларни бажаряптилар. Мазкур органлар ходимларининг юксак партиявий ва гражданлик онглилиги, уларнинг касб маҳорати кўпгина жиноятчиларни фош этиш ва қўлга олиш, бир қатор ҳолларда эса ҳуқуқ бузилишининг оғир оқибатлари олдини олиш имконини берди. Шу билан бирга бир қатор шаҳар ва районларнинг партия ташкилотлари прокуратура, суд, ички ишлар органларига, уларнинг бошланғич партия ташкилотларига етарли даражада эътибор бермаяптилар. Уларнинг ишига талабчанликни бўшаштириб юборганлар.

Шунинг натижасида баъзи маъмурий органлар жанговарликни, ишчанликни, принципиалликни сусайтириб юбормоқдалар. Жиноятчиликка қарши курашдаги нуқсонларга муроса қилиб келмоқдалар. Уларнинг фаолияти ҳамма вақт ҳам самара бераётгани йўқ. Ишларнинг сифати пастлигича қолмоқда. Совет қонунчилигининг ҳар бир жиноят албатта, жавобгарликка тортилиши керак деган принциплари ҳамма вақт ҳам етарли равишда амалга ошмаяпти. Жиноий ишларни тергов қилишда хатоликларга йўл қўйилмоқда. Сансалорлик, бюрократизм ва қонун талабларидан четга чиқиш ҳоллари ҳам рўй беряптики, у ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари обрў-эътиборига ва умуман олганда, жиноятчиликка қарши курашга зарар етказяпти.

Ҳамма жойда ҳам маъмурий органлар КПСС Марказий Комитетининг «Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш бўйича ишларни яхшилаш ва ҳуқуқ бузилишларига қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги қароридан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг жиноятчиликка қарши курашиш масалалари бўйича кўрсатмаларидан керакли хулосаларни чиқариб олмадилар.

Милиция ва прокуратуранинг айрим ходимлари безорилик, ўғриликлар ҳақидаги сигналларга ҳамма вақт ҳам ўз вақтида ва етарли даражада эътибор бераётганлари йўқ. Бу нарса республика меҳнаткашларининг ҳақли эътирозини туғдирмоқда.

Кўчаларда ва жамоат жойларида тартибни сақлашни таъминлашда патруль-пост хизматининг роли катта. Ҳозир унинг структураси қайта ташкил қилиняпти. Натижада кўчалар ва бошқа жамоат жойларида, айниқса кечки пайтларда патруллик хизматида бўладиган милиция ходимлари сони оширилди.

Шунга эришиш муҳимки, кучларни сочиб юбормай, ҳар бир милиционер навбатчиликка чиқар экан, топширилган иш учун юксак масъулиятни сезсин, қонунчилик, қадр-қиммат ва олижаноблик, юксак маданият ва доғ тушмаган ор-номус, одамларга кўмакка келишга доим тайёр туриш намунаси бўлсин.

Милициянинг участка инспекторларига раҳбарликни такомиллаштириш лозим. Чунки, улар ҳаммадан ҳам кўпроқ аҳолига яқин турадилар, омма ўртасида бўладилар. Яқинда Тошкент шаҳар партия комитети бу ходимлар билан кенгаш ўтказди. Унда инспекторларнинг жамоат тартибини муҳофаза қилишдаги ролини ошириш вазифаси қўйилди. Жиноятчиликка қарши курашда оператив ходимлар: жиноий қидирув, социалистик мулкни талон-торож қилувчиларга қарши курашиш бўлими, тергов органлари ходимлари муҳим роль ўйнайдилар. Шунинг учун ҳам ана шу хизматларни коммунистлар билан мустаҳкамлаётган, уларнинг ҳисоботларини партия йиғилишларида, партия комитетлари ва бюро мажлисларида эшитаётган партия ташкилотлари тўғри иш қилмоқдалар.

Биз маъмурий органлар партия ташкилотлари жанговорлигини ҳар тарафлама оширишимиз, ушбу ташкилотлардаги коммунистларнинг хизмат бурчини бажаришда бенуқсон ишлашини, шахсий ибрат намунаси кўрсатишини таъминлашимиз керак.

ИЖТИМОИЙ тараққиётнинг тобора ўсиб бораётган суръати, республика партия ташкилотлари фаолияти савиясига талабларнинг ўсаётганлиги, аҳоли маданий ва умумтаълим даражаси юксалаётганлиги — буларнинг ҳаммаси ички ишлар ва адлия, суд, прокуратура органларининг жамоат тартибига, қонунчилик ва интизомга риоя қилишда масъулиятини оширади. Шунинг учун ҳам маъмурий органлар ходимлари томонидан қонундан четга чиқиш ва ҳатто, ҳуқуқ бузиш ҳолларига асло тоқат қилиб бўлмайди. Улар қонунчиликка сўзсиз риоя қилишлари, қонунларни ҳимоя қилишлари ўрнига бу қонунлар баъзи мансабдор шахслар томонидан оёқ ости қилиниб, инкор этиляпти. Масалан, Сариосиё район ички ишлар бўлимининг собиқ бошлиғи, милиция майори Г. Аҳмедов ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилиш йўлига ўтиб, жиноятни ҳисобга олишдан яширди, партия ташкилотининг фикри билан ҳисоблашмади. У вазифасидан озод қилиниб, жавобгарликка тортилди. Социалистик қонунчиликни бузганлиги учун Поп район прокурори А. Абдувоҳидов ҳам вазифасидан озод этилди. Бир қатор халқ судьяларига нисбатан сансалорликка йўл қўйганликлари ва бир қатор суд ишларини нотўғри ҳал қилганликлари учун интизомий чоралар кўрилди. Жиноий ва гражданлик ишлари бўйича ҳимоячи бўлишдек ўз бурчини бажаришда нопокликка йўл қўйган айрим адвокатлар ҳам жавобгарликка тортилди. Маъмурий органлар ходимлари томонидан қонунлардан четга чиқишга ёки уни четлаб ўтишга ҳар қандай уриниш, у ҳар қандай сабаблар билан асосланмасин, уларга тоқат қилиб бўлмайди.

БУГУНГИ бош вазифа — партия комитетлари ва жойлардаги халқ депутатлари Советлари маъмурий органлар фаолиятига раҳбарликни ва назоратни кучайтиришдан ва улар билан ҳамкорликда қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиботни янада мустаҳкамлаш билан боғлиқ вазифаларни ҳал этишдан иборат. Прокуратура, суд, ички ишлар, адлия, давлат арбитражи ва адвокатураси органлари фаолиятининг савияси, усули ва услуби партия кўрсатмаларидан келиб чиқадиган талабларга мос тушиши лозим.

Интизомни, қонунчиликни ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш — бу партиявий иш бўлиб, социалистик демократия принципларига, партия ва давлат ҳаётининг ленинча нормаларига сўзсиз риоя қилишни таъминлаш бўйича партия программасининг бир қисмидир. Шунинг учун ҳам ҳар бир область, шаҳар, район партия комитетлари, ҳар бир бошланғич ва цех партия ташкилоти ана шу муҳим давлат вазифасини ҳал этишга ўз ҳиссасини қўшиши лозим.

> **«Ишлаб чиқаришнинг ҳар бир участкасида, бошқарувнинг ҳар бир соҳасида давлат, меҳнат ва ижрочилик интизомини мустаҳкамлашга, ишдаги уюшқоқлик ва ишчанликни оширишга, саноат, қишлоқ хўжалиги, қурилиш, транспортда ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида социалистик мусобақани кенг қулоч ёздиришга, иқтисодий ривожланишнинг интенсив омилларидан, мавжуд резервлардан янада тўла-тўкис фойдаланишга, ҳамма турдаги ресурсларни тежашга, сифат кўрсаткичларини яхшилашга, камроқ чиқим қилиб, энг кўп пировард натижаларга эришишга муҳим аҳамият берилиши лозим».**
>
> (КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми қароридан).

КАДРЛАР ЎҚУВИ

КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академиясининг раҳбар партия ва совет кадрлари малакасини ошириш институтида иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, ўлка, область партия комитетларининг идеология ишлари масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг ўқуви тамом бўлди. Улар бир ой давомида КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорларида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг Пленумдаги нутқида, унинг «СССРнинг 60 йиллиги» тўғрисидаги докладида, «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» сарлавҳали мақоласида илгари сурилган қоидалар ва хулосалар асосида ривожланган социалистик жамиятнинг, КПСС ва Совет давлати халқаро фаолиятининг, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар, фан ва халқ маорифи, маданиятнинг муҳим назарий ва амалий масалаларини ўргандилар.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари М. С. Горбачев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР маданият министри П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитети секретарлари И. В. Капитонов, К. В. Русаков, Н. И. Рижков, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Г. И. Марчук, Н. В. Тализин, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирлари Б. И. Стукалин, В. Ф. Шауро, СССР Фанлар академияси вице-президенти П. Н. Федосеев, Томск область партия комитети биринчи секретари Е. К. Лигачев, Украина Компартияси Киев шаҳар комитети биринчи секретари Ю. Н. Ельченко, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирларининг ўринбосарлари В. И. Другов, П. К. Лучинский, В. Н. Севрук, СССР министрлари С. П. Буренков, В. П. Елютин, М. А. Прокофьев, СССР Давлат комитетлари раислари А. А. Булгаков, Ф. Т. Ермаш, С. Г. Лапин, Б. Н. Пастухов, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Спорт комитети раиси М. В. Грамов, СССР министрларининг ўринбосарлари М. С. Капица, А. Я. Сухарев, академик Г. А. Арбатов, КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Ижтимоий фанлар академияси ректори В. А. Медведев, СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Главлит бошлиғи П. К. Романов, академия профессорлари доклад қилдилар.

Машғулотлар давомида КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажариш, меҳнаткашларни сиёсий ва ахлоқий жиҳатдан, меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялашни, социалистик турмуш тарзига хилоф ҳаракатлар билан курашни кучайтириш, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг таъсирчанлигини ошириш соҳасидаги иш тажрибалари ўртоқлашилди. Тингловчилар Москва шаҳри ва Москва области партия ташкилотларининг амалий иш тажрибалари билан танишдилар.

ИДЕОЛОГИЯ ХОДИМЛАРИНИНГ КЕНГАШИ

Москва идеология ходимларининг Бутуниттифоқ кенгаши бўлиб ўтди. Бунда иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг, ўлка, область партия комитетларининг секретарлари, бир қанча министрликлар, идоралар, жамоат ташкилотларининг, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларининг, ижодий союзларнинг раҳбарлари қатнашдилар.

КПСС Марказий Комитетининг секретари М. В. Зимянин «Идеология, агитация ва пропаганда ишини такомиллаштирайлик» деган мавзуда доклад қилди.

Кенгашда шу нарса қайд этиб ўтилдики, партия комитетлари КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андроповнинг шу Пленумдаги нутқида, «СССРнинг олтмиш йиллиги» тўғрисидаги докладида, «Карл Маркс таълимоти ва СССРда социалистик қурилишнинг баъзи масалалари» сарлавҳали мақоласида баён этилган қоида ва хулосалар асосида идеология, оммавий-сиёсий ишни такомиллаштириш чораларини кўрмоқдалар. Ҳозирги вақтда партия комитетларининг куч-ғайратлари пропаганданинг ҳаёт билан боғланишини мустаҳкамлашга, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини, меҳнат унумдорлигини ошириш учун социалистик мусобақани авж олдиришга қаратилган. Пропаганда ва агитация конкрет ва мароқли тарзда олиб борилишига, КПССнинг социал-иқтисодий сиёсати билан узвий равишда боғланишига, ҳаққоний ва реалистик, қизиқарли ва тушунарли бўлишига, янги фикрлар ва сўзлар элтишига кенгашда алоҳида эътибор берилди.

Кенгаш қатнашчилари иш тажрибасини ўртоқлашдилар, идеология, сиёсий тарбия ишининг мазмунини чуқурлаштириш ва таъсирчанлигини кучайтиришга оид бир қанча таклифларни айтдилар. (ТАСС).

СУҲБАТ БЎЛИБ ЎТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико 17 март куни Ливия Араб социалистик халқ жамаҳириясида ташқи алоқалар халқ бюроси халқ комитетининг секретари А. А. Убайди билан учрашди.

Суҳбат чоғида ҳар иккала томонни қизиқтирувчи баъзи актуал халқаро проблемалар муҳокама қилинди.

Ҳар иккала томон уруш хавфини бартараф этиш, қуролланиш пойгасини тўхтатиш, тенглик ва баб-баравар хавфсизлик принципларига риоя этиш асосида ядро қуролларини ҳам, шунингдек оддий қурол-яроғларни ҳам чеклаш ва қисқартириш учун катта ва кичик барча давлатларнинг ҳамкорлигини активлаштириш зарурлигини таъкидлади. А. А. Убайди айтдики, Ливия СССРнинг ялпи тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашдаги ролига юксак баҳо бермоқда, қурол-яроғларни қисқартириш ва қуролланиш пойгасини тўхтатиш тўғрисидаги таклифларини тўла-тўкис қўллаб-қувватламоқда.

Яқин Шарқдаги аҳволни муҳокама қилиш чоғида А. А. Громико билан А. А. Убайди Исроилнинг Ливанга ва фаластинлик араб халқига қарши жиноий агрессияси, шунингдек Сурия Араб Республикасига қарши тўхтовсиз давом этаётган ҳарбий иғвогарликлар оқибатида мазкур райондаги вазиятнинг кескинлашганлиги ялпи тинчликка хавф солаётганлигини қайд этиб ўтдилар. Бунинг учун Исроилгина эмас, шу билан бирга Америка Қўшма Штатлари ҳам жавобгардир.

Африка қитъасидаги аҳволни кўриб чиқиш чоғида Африка халқларининг империализмга, мустамлакачилик ва ирқчиликка қарши олиб бораётган курашида Африка Бирлиги Ташкилоти муҳим роль ўйнаётганлиги таъкидланди, шунингдек Африка мамлакатлари империализмнинг Африка мамлакатлари сафларига нифоқ солишга ва Африка Бирлиги Ташкилотини кўпоришга қаратилган кирдикорларига муносиб зарба бера оладилар, деб қатъий ишонч билдирилди.

Томонлар қўшилмаган мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқларининг яқинда Деҳлида бўлиб ўтган VII конференцияси кескинликни юмшатиш ва тинчлик учун кураш ишига ҳисса қўшганлигини мамнуният билан қайд этиб ўтдилар.

Фикрлашув ҳозирги замоннинг энг муҳим проблемалари юзасидан СССР билан Ливиянинг позициялари бир-бирига яқинлигини ва мос келишини тасдиқлади. Империализмнинг кирдикорларига зарба бериш ишида СССР билан Ливиянинг халқаро майдондаги куч-ғайратларни, тинчлик ва қуролсизланиш, халқларнинг социал тараққиёт ва эркин ривожланиш учун курашдаги куч-ғайратларни мувофиқлаштиришга тайёр эканлиги таъкидланди.

Суҳбатда икки томонлама Совет-Ливия муносабатларига оид баъзи масалалар ҳам тилга олинди.

(ТАСС).

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

РЕВОЛЮЦИЯ ЖАНГЧИСИ

Ленин гвардияси шонли авлодининг ажойиб вакилларидан бири — Артём (Фёдор Андреевич Сергеев) туғилган кунга 100 йил тўлди. Россияда революцион ишчилар ҳаракатининг тонготаридаёқ, қуролдош дўстлари унга «Артём» деб ном беришганди. Бу ном Москва ва Петроград, Харьков, Донбасс ва бутун Украина, Урал, Ғарбий Европа, Хитой, Австралиянинг йирик саноат марказлари пролетариатига — у қаерда яшаган ва ишлаган бўлса, ҳамма жойда яхши маълум эди. Фёдор Андреевич Сергеевнинг ҳаёти меҳнаткашлар оммасини уюштириш, яширин шароитларда ишлаш билан шунчалик чамбарчас боғлиқ эдики, ҳатто унинг ҳақиқий номини камдан-кам одам биларди. Ишчилар синфига чуқур садоқат, партияга ишонч унга хос хусусиятлар эди. У фавқулодда ташкилотчилик истеъдоди ва ишонтириш қобилиятига эга бўлиб, оммани Ленин байроғи атрофида жипслаштирди. Артём таржимаи ҳолида ёрқин воқеалар, қаҳрамонона ишлар кўп, унинг жасурлиги ва ревлюцион қатъияти ҳақида афсоналар тўқилган. У 19 ёшида Россия социал-демократик партиясига киради, 20 ёшида эса маълумот

олиш мақсадида Парижга йўл олади. У ерда муҳожирлар учун очилган «Эркин рус университети»да В. И. Ленининг аграр масалага доир лекцияларини тинглайди, у билан учрашади. Биринчи рус революциясининг суронли кунларида Артём Харьков пролетариатининг таниқли раҳбарига айланди, кейинроқ РСДРП Марказий Комитети уни В. И. Лениннинг таклифи билан Уралга юборади. Бу ерда у РСДРП Пермь комитетига бошчилик қилади. Урал областларида большевистик ташкилотларни мустаҳкамлашга, революцион ишни жонлантиришга кўп куч сарфлади. Чор ҳукумати жандармлари Артёмни турмага ташладилар, Шарқий Сибирга сургун қилдилар, бироқ унинг курашишга бўлган иродасини бука олмадилар. Муҳожирликнинг машаққатли йилларида ҳам у революция жангчиси бўлиб қолди. «Мен ер шарининг қайси бурчагида бўлмай, ўз партиямнинг аъзоси бўлиб келдим, ҳозир ҳам шундай ва шундай бўлиб қоламан», — деб ёзганди у бир мактубида.

Артём Ленин мактаби революционери эди. Асримизнинг мураккаб ва суронли икки ўн йиллиги давомида у партия иши учун фидокорона курашди, революцион йўлни ҳимоя қилди, мустаҳкам ленинча позицияларда турди. Артём уни билган кишилар хотирасида ниҳоятда камтар ва беғараз, соф қалбли, коммунистик идеаллар учун курашувчи инсон сифатида сақланиб қолган.

Унинг орзуси — ишчилар синфини эркин ва уюшган ҳолда кўриш эди. Бу нарса бугунги кунда социалистик жамиятимизда ҳар томонлама ўз аксини топган.

ҚАРДОШЛАРЧА ДЎСТЛИК МУСТАҲКАМЛАНАВЕРСИН

Қардош Болгариянинг эришган ютуқлари — бундан 35 йил аввал СССР билан БХР ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида имзоланган шартнома ҳаётий кучининг ёрқин далилидир. Шонли сана муносабати билан 17 март куни Союзлар уйининг Колонна залида Москва меҳнаткашлари вакилларининг тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Я. Пельше, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. В. Русаков, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари президиумга чиқдилар. Болгария — Совет дўстлиги Умумхалқ комитетининг делегацияси ҳозир бўлди.

Докладчи Совет — Болгария дўстлиги жамияти марказий правлениеси раисининг биринчи ўринбосари, РСФСР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари В. П. Орлов КПСС билан БКПнинг бузилмас иттифоқи СССР билан БХР ҳар томонлама ҳамкорлигининг йўналтирувчи ва ташкил этувчи кучи эканлигини айтди.

БХРнинг СССРдаги элчиси Д. Жулев гапириб, шартнома болгар халқининг ҳаётий манфаатларига тўла мос келиб, Болгариянинг ҳақиқий миллий мустақиллиги ва территориал бутунлигини таъминлади, икки давлат ўртасидаги муносабатларда янги бир саҳифа бўлди, деб уқтирди. (ТАСС).

СЕМИНАР МАШҒУЛОТИ

17 март куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида республика раҳбар кадрлари назарий семинарининг навбатдаги машғулоти бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитетининг лектори А. И. Воробьев ҳозирги босқичда КПССнинг ташқи сиёсати тўғрисида лекция ўқиди.

(ЎзТАГ).

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДАН

Ўзбекистон новаторлари 350 минг кишилик отрядининг вакиллари — ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамиятининг аъзолари 18 март куни Тошкентда ихтирочилар ва рационализаторларнинг V республика съездига йиғилдилар

КПСС Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси давомли қарсаклар остида фахрий президиумга сайланди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг съездга йўллаган табрикномасини ўқиб эшиттирди.

Ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти Ўзбекистон республика кенгашининг раиси М. Н. Рустамов ҳисобот доклад қилди.

Съезд қатнашчилари шуни қайд этдиларки, республика новаторлари партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети кейинги Пленумларининг, СССР касаба союзлари XVII съездининг қарорларига амал қилиб халқ хўжалиги олдида турган иқтисодий ва социал вазифаларни ҳал этишга, ишлаб чиқаришни қайта қуроллантириш ва реконструкция қилишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар, ўз куч-ғайратларини сермеҳнат жараёнларни механизациялаш ва автоматлаштиришга, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилашга, мавжуд машина-ускуналардан янада самаралироқ фойдаланишга, хом ашё, ёқилғи ва электр энергияни тежашга сарфламоқдалар.

Аввалги съезддан кейин ўтган вақт ичида жамиятнинг сафлари икки баравар ўсди. Ҳозир республикада жамоатчилик асосида ишлаётган беш юздан кўпроқ патент ва конструкторлик бюролари бор, уч ярим мингта комплекс ижодий бригада ишлаб турибди. Ўн биринчи беш йилликнинг икки йили мобайнида ишлаб чиқариш новаторлари юз мингтадан кўпроқ ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини жорий қилдилар. Ўзбекистон халқ хўжалиги ана шу ечимлардан фойдаланиш туфайли салкам 460 миллион сўм маблағни тежаб қолди. Ихтирочилар ва рационализаторларнинг ечимларидан машинасозлик корхоналарининг асбоб-ускуналарида, пахта териш машиналари, қурилиш механизмларининг конструкцияларида, қишлоқ хўжалиги экинларининг янги навларини етиштиришда фойдаланилмоқда.

Делегатларнинг нутқларида жамият айрим ташкилотлари ишидаги камчиликлар кўрсатиб ўтилди, уларнинг фаолиятини яхшилаш борасида тавсиялар берилди.

Съезд республика жамиятининг раҳбар органларини сайлади.

Съезд ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси аъзолигига кандидатлар Н. М. Маҳмудова, У. У. Умаров, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, А. Р. Хўжаев, ВЦСПС секторининг мудири В. Д. Пономарев иштирок этдилар.

* * *

Ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти Ўзбекистон республика кенгашининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. Ихтирочилар ва рационализаторлар Бутуниттифоқ жамияти Ўзбекистон республика кенгашининг раиси қилиб яна М. Н. Рустамов сайланди.

ИЛМИЙ ИЗЛАНИШ РЕЗЕРВЛАРИ

В. И. Ленин номли Бутуниттифоқ Қишлоқ хўжалик фанлари академияси (ВАСХНИЛ) академиклари ва мухбир аъзоларининг 16 март куни Москвада бўлиб ўтган йиллик умумий йиғилишида 1982 йилги иш якунлари ва КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумларининг қарорлари асосида қишлоқ хўжалик фанининг вазифалари муҳокама қилинди.

Академиянинг биринчи вице-президенти, ВАСХНИЛ академиги А. А. Никонов «Карл Маркснинг таълимоти ва ҳозирги замон аграр проблемалари» деган мавзуда доклад қилди.

Президиум бош илмий секретари, ВАСХНИЛ академиги В. И. Назаренконинг ҳисобот докладида, бошқа нутқларда академиянинг тармоқ ва регионал бўлимлари, илмий-тадқиқот институтлари қишлоқ хўжалигининг энг муҳим проблемалари юзасидан комплекс тадқиқотлар билан шуғулланаётганликлари қайд этилди.

Йиллик йиғилишда олимларга қишлоқ хўжалик фани соҳасидаги энг яхши ишлар учун ВАСХНИЛнинг олтин медаллари топширилди.

Йиғилиш ишида КПСС Марказий Комитети Қишлоқ хўжалиги бўлими мудирининг ўринбосари А. Н. Каштанов қатнашди.

(ТАСС мухбири).

ЛЕКТОРЛАРНИНГ ЗОНАЛ СЕМИНАРИ

Термизда халқаро мавзуларда лекция ўқувчи лекторларнинг зонал семинари бўлиб ўтди. Семинарни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкил этди. Семинар қатнашчилари — область, шаҳар ва район партия комитетларининг штатли ва штатсиз лекторлари, Бухоро, Қашқадарё ва Сурхондарё областлари «Билим» жамиятлари методик Советларининг раислари лекция пропагандаси тажрибаси билан ўртоқлашдилар, Сурхондарёдаги меҳнат коллективларида бўлдилар.

(ЎзТАГ).

Байрам шарафига

18 март куни Тошкентда уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни арафасида тантанали йиғилиш бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР уй-жой-коммунал хўжалиги министри А. М. Илюхин доклад қилди.

Коммунал хўжалик ва маиший хизмат кўрсатиш ходимлари, деб таъкидлашди сўзга чиққан нотиқлар, тармоқ ходимлари олдига партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми қўйган вазифаларни муваффақиятли равишда бажаришга интилмоқдалар.

Йиғилишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев иштирок этди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНЛАРИ

Хитой Халқ Республикаси ҳукуматининг Совет — Хитой сиёсий маслаҳатлашувларидаги махсус вакили ХХР ташқи ишлар министрининг ўринбосари Цянь Цичэнь Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. У республика пойтахтининг диққатга сазовор жойлари билан танишди, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини, СССР 50 йиллиги номли «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасини бориб кўрди. ХХРдан келган меҳмонни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Т. Турсунов қабул қилди.

* * *

Афғонистон Демократик Республикаси руҳонийлари намояндаларининг бир группаси республика ҳаёти билан танишмоқда. Руҳонийлар Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний бошқармасида, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси қўлёзмалар институтида бўлдилар. Афғонистон мусулмон арбоблари Тошкент шаҳар ижроия комитетида ҳамда Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятида қабул қилиндилар.

(ЎзТАГ).

АРХИТЕКТОРЛАРНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК БУРЧИ

17 март куни Тошкентда СССР Архитекторлар союзи ҳарбий-оталиқ комиссиялари раисларининг Бутуниттифоқ мувофиқлаштирувчи кенгаши очилди. Кенгаш иштирокчилари бултур қилинган ишларнинг якунларини чиқарадилар ҳамда қардош иттифоқдош республикаларда архитектурани пропаганда қилишни, совет жангчиларини ва армия сафига чақирилувчи ёшларни эстетик ва ватанпарварлик руҳида тарбиялашни янада яхшилаш вазифаларини белгилайдилар. Кенгаш программасида иш тажрибасини ўртоқлашиш, Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзи ҳарбий-оталиқ комиссиясининг фаолияти билан танишиш, жангчилар билан учрашиш кўзда тутилган.

Кенгашда Ўзбекистон ССР Архитекторлар союзи ҳарбий-оталиқ комиссиясига СССР Архитекторлар союзи билан маданият ходимлари касаба союзи марказий комитетининг кўчма совринни топширилди. Республика архитекторлари бу совринга СССР Қуролли Кучларига маданий-оталиқ қилиш Бутуниттифоқ кўригида эришилган муваффақиятлар учун сазовор бўлдилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика аҳолисига коммунал хизматни яхшилаш ишидаги хизматлари ҳамда социалистик мусобақада юксак кўрсаткичга эришганликлари, 1982 йил планларини муддатидан илгари бажарганликлари учун Наманган коммунал хўжалик ва ободонлаштириш бошқармасининг слесарь-сантехниги Нажмиддин **Аҳмедов**, Тошкент шаҳар 1-уй-жой бошқармаси ремонт-қурилиш бошқармасининг дурадгори Шарофиддин Ўринбоевич **Мусаев** ва Сирдарё область уй-жой-коммунал хўжалик Гулистон шаҳар бўлимининг автомобиль ҳайдовчиси Ислом Мансурович **Мухаметьянов** ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган коммунал-маиший хизмат ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Уй-жой-коммунал хўжалик ходимларидан бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди.

ДИД БИЛАН КИЙИНАЙЛИК

17 март куни Тошкентда ўз ишини тугатган Бутуниттифоқ бадиий-техника кенгаши хотин-қизлар пальтоларининг уч юздан кўп моделини ишлаб чиқаришга тавсия этди. Кенгашда иттифоқ ва республика министрликларининг, идораларининг, илмий-тадқиқот институтларининг, модалар уйларининг, мамлакатдаги энг катта тикувчилик корхоналарининг мутахассислари иштирок этдилар.

— Биз уч кун мобайнида тармоқнинг 26 та корхоси хотин-қизлар қишки кийимларининг тавсия этган коллекцияларини кўриб чиқдик, — дейди кенгаш раҳбари, СССР Енгил саноат министрлиги бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Л. С. Бубнова. — Янги маҳсулот турларининг намуналари, шунингдек устки кийимлар учун янги жун газламалар ҳам кўрсатилди. Янги маҳсулотларни келгуси йили ишлаб чиқариш режалаштирилмоқда.

Москва, Ленинград, Украина, Белоруссия, Болтиқбўйи корхоналарининг вакиллари қизиқарли коллекцияларни намойиш этишди. Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмаси коллективининг маҳсулотлари ҳам кишини қувонтиради: бирлашма кўрсатган 26 хил кийим туридан 25 таси ишлаб чиқаришга тавсия этилди.

Тошкентда бўлиб ўтган кенгашда хотин-қизларнинг қишки кийимларини моделлаштиришни ривожлантириш, бу маҳсулотлар конструкциясини такомиллаштириш, жун газламалар турини кўпайтириш масалалари кўриб чиқилди, бу молларнинг сифатини яхшилаш ҳақида аҳолининг ана шу молларга бўлган талабини янада тўлароқ қондириш тадбирлари белгиланди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

17 март куни халқ депутатлари Самарқанд область советининг сессияси бўлиб ўтди. Сессия қатнашчилари КПСС XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь Пленуми талаблари асосида область маҳаллий Советларининг ташкилий-оммавий ишларининг аҳволини ва бу соҳадаги ишларни янада яхшилаш тадбирларини муҳокама этдилар. Самарқанд область ижроия комитетининг раиси С. Ҳ. Ҳамроқулов доклад қилди. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг 17 март куни бўлиб ўтган сессиясида Тошкентнинг 2000 йиллигига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш борасида республика пойтахти халқ депутатлари маҳаллий Советлари ижроия комитетларининг, корхоналари ва ташкилотларининг ишлари аҳволини ва уларнинг ишларини янада яхшилаш тадбирлари муҳокама этилди. Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов доклад қилди.

(ЎзТАГ).

КОММУНАНИНГ ШОНЛИ БАЙРОҒИ

Париж Коммунаси эълон қилинган вақтдан бери 112 йил ўтди. Миннатдор прогрессив инсоният француз ишчиларининг улуғ эпопеяси — Париж Коммунаси кунини кенг нишонламоқда. 1871 йилнинг 18 мартида Париж ишчиларининг ғолибона қўзғолони Франция буржуа ҳукуматини ағдариб ташлаган ва ҳокимиятни пролетариат қўлига топширган эди.

Пролетариатнинг улуғ доҳийлари К. Маркс, Ф. Энгельс ва В. И. Ленин Париж Коммунаси ва унинг тарихдаги буюк ўрнини, оламшумул аҳамиятини кўрсатиб бердилар.

В. И. Ленин ёзганидек, Париж замбаракларининг гулдуроslари пролетариатнинг қаттиқ уйқуда ётган қолоқ қатламларини ҳам уйғотди, ҳар ён ва ҳаммаёқда революцион-социалистик пропагандани кучайтириб юборишга далда берди. Мана шунинг учун ҳам Коммунанинг иши ўлмайди, унинг иши ҳозиргача бизнинг ҳар биримизнинг дилимизда яшамоқда. Коммунанинг иши — социал революция ишидир, меҳнаткашларни сиёсий ва иқтисодий жиҳатдан тўла равишда озод қилиш ишидир, бу бутун жаҳон пролетариатининг ишидир. Ана шу маънода ҳам бу иш ўлмасдир.

Кишилик тарихидаги биринчи пролетар давлати — Париж Коммунаси пайдо бўлган чоғиданоқ ишчиларнинг сиёсий ҳокимиятини ўрнатди, гражданларни ижтимоий ишларда фаол ва доимий қатнашишга чақирди. К. Маркс таъкидлаб ўтганидек, Коммуна ўз моҳияти билан ишчилар синфининг ҳукумати эди. «Париж Коммунасига қаранг, — деб хитоб қилган эди Ф. Энгельс. — У пролетариат диктатураси эди».

Коммуна эзилган синфларнинг сиёсий ҳокимияти сифатида қатор социалистик ва умумдемократик характердаги тарихий ишларни амалга оширди. У эзиш қуроли эмас, балки одил жамиятга хизмат қиладиган янги типдаги давлат тузишга киришди. Коммуна ҳамма меҳнаткаш инсониятни, барча мазлум ва таҳқир қилинганларни озод қилиш учун курашди. «Коммунанинг улуғ социал тадбири, — деб ёзган эди К. Маркс, — унинг ўзининг яшаб турганлиги, унинг ишлари эди».

1871 йилнинг 18 мартида Францияда пролетар революцияси бўлди. Суратда: Париж коммунаси кунлари. Исён кўтарган халқ Вольтер ҳайкали олдида жаллод кундасини ёндиришмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

К. Маркс Париж Коммунасига бағишлаган «Францияда гражданлар уруши» асарида, Ф. Энгельс ўзининг мазкур асарга ёзган «Муқаддима»сида Коммуна тажрибасини чуқур таҳлил қилиб, ундан келгуси революцион жанглар учун зарур бўлган муҳим назарий ва сиёсий хулосалар чиқардилар. Булар қуйидагилардан иборат бўлди: ишчилар синфига ижтимоий ривожланишнинг илмий назарияси билан қуролланган революцион партия раҳбарлик қилган тақдирдагина у ғалаба қозониши мумкин, омманинг ғоят кенг қулоч ёйган ташаббускорлигини, унинг революцион ижодкорлигини коммунистик партиянинг ташкил қилувчилик ва илҳомлантирувчилик роли билан бирга қўшиш зарур, социалистик революция эксплуататор синфининг қаршилигини ва контрреволюцион ҳамлаларини қатъиян бостириши, эски давлат машинасини синдириб ташлаб, янгисини яратиши керак.

Париж Коммунаси чуқур интернационалистик руҳга эга бўлган халқаро ҳаракат ҳам эди. Унинг сафларида поляклар ва итальянлар, руслар ва венгерлар ҳамда бошқа миллат вакиллари ёнма-ён туриб, қаҳрамонона жанг қилдилар, мардликнинг мислсиз намуналарини кўрсатдилар. Озодлик ишига садоқат ва содиқлик барча коммунарларнинг энг олий принциплари эди.

Париж Коммунаси тарихан қисқа муддат, яъни 72 кунгина яшади, холос. 1871 йил 28 май куни Коммуна тўпларининг сўнгги садолари эшитилди. Коммуна енгилди, лекин у пировард мақсади социализм бўлган улуғ курашлар даврини бошлаб берди. Бу курашнинг, у қанчалик узоқ давом этмасин, албатта социализмга олиб келишини К. Маркс олдиндан айтиб берган эди. Коммуна, унинг бой тажрибаси келгуси курашчилар авлоди учун катта мактаб бўлди. Шунинг учун ҳам В. И. Ленин: «Коммуна Европа пролетариатини социалистик революция вазифаларини конкрет тарзда қўйишга ўргатди», — деб ёзган эди.

Биринчи пролетариат революцияси — Париж Коммунасининг йиллиги шарафига ўтказилган митинг қатнашчилари қабул қилган резолюциясида қайд қилинганидек, у 18 мартдаги қаҳрамонона ҳаракатни инсониятни синфий жамиятдан абадий озод қилувчи улуғ социал революциянинг тонги деб билади

Россиянинг В. И. Ленин бошлиқ большевиклар партияси Коммунанинг улуғ ишини давом эттирди. Дунёда биринчи социалистик давлат барпо этган Улуғ Октябрь социалистик революцияси Коммуна бошлаб берган ишни охирига етказди, у «Коммунарлар учун ўч олди».

Иккинчи жаҳон урушидан сўнг давримизнинг асосий омили, энг таъсирли революцион кучи — жаҳон социалистик системасининг вужудга келиши Париж Коммунасига қўйилган ажойиб ва буюк ҳайкал бўлди.

Коммунанинг улуғ иши зое кетмади. У СССР тимсолида, жаҳон социализми тимсолида, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракат тимсолида яшамоқда. Коммунанинг шонли байроғи бугун ишончли қўлларда ҳилпирамоқда!

Бундан юз йил муқаддам Карл Маркс Париж Коммунаси ҳақида қуйидаги доҳиёна сўзларни ёзган эди: «Ишчилар Парижи билан унинг Коммунасини янги жамиятнинг шонли даракчиси деб ҳаммавақт ҳурмат билан қутлаяжаклар. Унинг йўлида қурбон бўлганларнинг хотираси ишчилар синфининг улуғ қалбига абадий жо бўлган. Унинг жаллодларининг пешонасига ҳозирданоқ лаънат тамғаси босилган, бу жаллодларнинг поплари ҳар қанча дуо-ю ибодат қилсалар ҳам, уларни бу лаънат тамғасидан қутқаришга ожизлик қиладилар».

Бугун Париж Коммунаси улуғ ишининг ўлмас ва абадий эканлигини капитал зулмига қарши бутун дунёда олиб борилаётган шиддатли синфий жанглар садоси исботлаб турибди. Бутун планетамиздаги Париж Коммунарлари ишининг ажойиб ворислари ва давомчилари ана шу курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар.

К. Маркс Париж Коммунарларини осмонни забт этувчилар, деб атаган эди. Дарҳақиқат, биринчи бўлиб космосга Коммунанинг ворислари бўлмиш коммунистлар парвоз қилдилар. Совет коммунисти Юрий Гагарин космосни ўзлаштириш эпопеясини бошлаб берди.

Москвадаги К. Маркс ва Ф. Энгельс музейида Париж Коммунаси 65-батальонининг жанговар байроғи сақланмоқда. Бу ноёб байроқ бандини совет космонавтлари ўзлари билан бирга космосга олиб чиқдилар.

Парижнинг Пер-Лашез қабристонидаги сўнгги коммунарлар отилган «Коммунарлар девори» ёнига француз пойтахти ишчилари доимо анвойи гул шодаларини қўядилар. Фашизмнинг оғир оккупацияси йилларида ҳам коммунарлар қабридан чиннигуллар шодаси аримади.

Коммуна ва унинг улуғ иши абадийдир!

Т. СОЛИЕВ.

НОН ИСРОФ БЎЛМАСИН

НОЗ-НЕЪМАТЛАР МЕЗОНИ

Бизнинг ишимиз доимо ғалла билан, ун билан боғлиқ. Ҳар куни вагон-вагон дон қабул қилиб оламиз, уни реализация қиламиз. Районимиздаги деярли барча хўжаликлар, корхоналар ва савдо ташкилотлари биздан дон ва дон маҳсулотларини олиб кетишади. Бундан ташқари омихта ем тайёрлаб, хўжаликларнинг чорвачилик фермаларига юборамиз.

Ўтган йили пландаги 1 миллион 152 минг сўмлик ўрнига 1 миллион 499 минг сўмлик маҳсулот реализация қилдик. Юк обороти 62,5 минг тоннани ташкил этди. Планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш, дон маҳсулотлари сифатини яхшилаш ва доннинг турли сабаблар билан исроф бўлишини камайтириш ҳисобига 366 минг сўмдан зиёд иқтисодий самара олдик.

Бизнинг ишимиз дон билан боғлиқ бўлганлиги учун кундалик ризқимиз бўлган нонни асрашга, тежашга алоқадор деб ҳисоблайман. Биз корхонада нобудгарчиликка қарши қатъий кураш олиб боряпмиз. Биринчидан, корхона территориясида озодаликка алоҳида эътибор бериляпти. Бу ерда оқ халатсиз бирор кишини ҳам кўрмайсиз. Дон, ун, гуруч ёки крупанинг ерга сочилганини учратмайсиз. Исрофгарчиликка қарши кураш бутун коллективнинг жанговар ишига айланган. Цехлар, участкалар ва омборхоналарда маҳсулотларнинг яхши сақланиши учун конкрет кишилар жавоб берадилар. Илгари баъзи юк машиналари, тележкалар носоз бўлса ҳам уларга дон ортилар, оқибатда йўлларда дон тўкилиб нобуд бўларди. Энди эса манзара бутунлай бошқача. Дон тўкилиб, исроф бўлиши мумкин бўлган машина ва тележкаларга маҳсулот ортиш бутунлай тақиқлаб қўйилди. Корхонага келган бундай машиналар қайтариб юборилмоқда. Бу тадбирлар яхши самара бераётир.

Элимиз нонни ва донни табаррук ҳисоблаб, пешонасига суртади. У табиатнинг энг ажойиб неъмати, барча бойликларнинг мезонидир. Шундай экан, noннинг исроф бўлишига сира йўл қўймаслигимиз керак.

Ҳ. САЗОҚОВ,
Қоракўл район дон маҳсулотларн қабул қилиш ва қайта ишлаш корхонасининг директори.

Ахборот

АНДИЖОН

ҚИШЛОҚДА ЙИГИРУВ ФАБРИКАСИ

1981 йилнинг охирида Избоскан районидаги Чувама қишлоғида Андижон ип-газлама комбинатининг 12 минг камерали йигирув фабрикаси қурилиб, ишга туширилган эди. Ўтган йили лойиҳадаги қувватлар тўла ўзлаштириб бўлинди.

Фабрика коллективи бу йил пландаги 1800 тонна ўрнига 1972 тонна калава ип йигириш мажбуриятини олди.

УЙ БЕКАЛАРИ УЧУН

Ўтган йили Андижон шаҳрида уйда иш бажарувчилар фабрикаси ташкил этилган эди. Бу, уй бекаларини ишга жалб этишнинг энг қулай формаларидан биридир. Ҳозир уй фабрикасида 1600 дан зиёд ҳунарманд ишлаяпти.

Шунингдек, Андижон бадиий буюмлар фабрикаси ва область аҳолига маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси ҳам уйда иш бажарадиган чеварлар хизматидан самарали фойдаланмоқда.

200 МИНГИНЧИ ХОНАДОНДА ТАБИИЙ ГАЗ

Избоскан районида яшовчи Умаржон Бозоровлар хонадонида табиий газ ёна бошлади. Бу, Андижон областида «зангори олов» кириб борган 200 мингинчи хонадон эди.

Бултур Избоскан районида 11,5 километр табиий газ қувурлари ётқизилди. 140 хонадон газлаштирилди. Район аҳолисини суюлтирилган газ билан таъминлашга эътибор кучайтирилди. Бу соҳадаги план ошириб бажарилди.

Район газчилари бу йил «Октябрь 50 йиллиги» совхозида 150 хонадонни табиий газ билан таъминлашга сўз бердилар.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ:

МАВҚЕИ САҚЛАНДИ

Аёллар олий лига командалари ўртасида мамлакат чемпионати якунланди. Лекин, чемпион бугун москвалик динамочилар билан Одесса медицина институти волейболчилари ўртасида ўтказиладиган қўшимча учрашувда аниқланади. Ҳар иккала коллектив ҳам 18 тадан очко тўплаган. Свердловскнинг «Уралочка» командаси бронза медали совриндори бўлди. Тошкентнинг «Автомобилист» командаси қизлари олти марта ғалабага эришиб, олий лигадаги мавқеларини сақлаб қолишга муваффақ бўлдилар. «Автомобилист» сўнгги учрашувни Ленинград трамвай-троллейбус бошқармаси волейболчилари (3:0) билан ўтказди.

БАҲСЛАР ВА ҒОЛИБЛАР

● **ВЕЛОПОЙГА.** Тошкентдаги трек майдонида группа пойгаси бўйича ўтказилган Ўзбекистон чемпионати тугади. Тошкент области командаси вакили Н. Логинов биринчи ўринни олди. Қўқонлик И. Таранко билан бухоролик В. Куркинлар иккинчи ва учинчи ўринларни эгалладилар.

● **ЧИМ ХОККЕЙ.** Андижонда эркаклар командалари ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ мусобақасида олмаоталик динамочилар пешқадамлик қилишди. Республикамиз терма командаси билан Ленинграднинг «Волна» коллективи иккинчи ва учинчи ўринларни олдилар.

Кўчат экинг—боғ қилинг!

ҚЎРИҚ МЕВАЗОРЛАРИ

— Яхши ният билан кўчат эк, — дейди халқимиз. Бу нақлга амал қилган кекса-ю ёш бир туп бўлса ҳам кўчат ўтқазишга, ўлкамизни яшил либосга буркашга ҳаракат қилмоқда. Республикамизнинг барча жойларида боғ-роғлар, хиёбонлар, гулзорлар ташкил қилиняпти. Айниқса, мевали дарахт кўчатлари ўтқазишга алоҳида эътибор берилаётир.

Жиззах область, Дўстлик районидаги «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» боғдорчилик совхозида ҳам иш қизғин. Миришкор боғбонлар бу йил 20 гектар мевазор ташкил қилиш ва унга асосан серҳосил дарахт кўчатлари ўтқазиш учун курашяптилар. Айни вақтда совхозда ток қаламчалари ҳам экилаётир.

— Ҳозир кўчат ўтқазишнинг айни вақти. Ерда нам етарли. Ғанимат дамларнинг қадрига етиб, кўчатларни тезкорлик билан экяпмиз. Шу ўринда бир масалага эътиборни қаратиш лозим. Кўчат ўтқазилгани билан иш битмайди. Уни вақтида суғориб, ардоқлаб парвариш қилиш керак, — дейди совхоз бош агрономи Жўрабой Саидов. Биз бунга эришяпмиз. Янгидан ташкил қилинган боғлар тажрибали боғбонларга бириктириб қўйилмоқда. Суратларда: 1. Миришкор боғбон Жўрахон Қорахонов олма дарахтига шакл беряпти. 2. Омон Шукуров ва Умрзоқ Яхшибоев кўчатларни саралаяпти. 3. Бош агроном Жўрабой Саидов ва илғор бригада бошлиғи Тўлқин Маманазаров экилаётган кўчатларни кўздан кечиришмоқда.

А. ТЎРАЕВ фотолари.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

АРДОҚ

— Қизим, шу посилкани тез борадиган қилиб жўнатса бўладими?

— Бўлади, отахон, бўлади.

— Умрингдан барака топ, устига ўзинг ёзиб бера қол. Мана, адреси, — кекса киши шундай деб бир варақ қоғоз узатди.

Беруний шаҳридаги 1-алоқа бўлими оператори Марям Ўрозимбетовага ҳар куни ўнлаб кишилар шундай илтимослар билан мурожаат этишади. У чорак асрдан буён шу ерда ишлаб, касбидан камол топиб келмоқда. Кейинги йигирма йил мобайнида бу алоқа бўлимининг Беруний шаҳри ва районидаги энг яхши коллективлардан бири деган номни қўлдан бермай келаётганида унинг хизматлари оз эмас.

— Марям Ўрозимбетова алоқа бўлимига бошлиқ этиб тайинланди-ю, иш жуда юришиб кетди: биронта ҳам шикоят тушганлигини эслолмаймиз, — дейди Беруний район алоқа узели бошлиғи И. Оллоберганов. — Хушмуомала, камтар, иши билан сўзи бир бу аёл аҳолига алоқа хизмати кўрсатиш бўйича ойлик, квартал ва йиллик планларини доимо ошириб бажаради. Ишбилармон, меҳнатсевар, камсуқум М. Ўрозимбетовани шаҳарда кўпчилик яхши билади. У бир неча фарзандни тарбиялаб вояга етказмоқда. Ишда эса кўпчилик ёшларга устоз. Райондаги намунали алоқа бўлимлари бошлиқларидан С. Исмоилов, Э. Олимов, С. Эркабоев, О. Молдамуродова, Р. Одамбоев, Й. Бобожоновлар унинг шогирдларидир.

Коммунист М. Ўрозимбетова бошлиқ 1-алоқа бўлими коллективи юбилей йилли план-топшириқларини барвақт уддалаган эди. 1983 йилда эса 14,4 минг сўмлик алоқа хизмати кўрсатиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда.

М. МУҚОНОВ.

ОИЛА ДАВРАСИДА ЎҚИНГ

ЯХШИ СЎЗ—ЖОН ОЗИҒИ

Машҳур олимлардан Саид Али Ҳамадоний айтади:

— Халққа маҳбуб ва марғуб бўлишни истасак, одобли бўлайлик, тўғри сўзлайлик, тўғри ишлайлик. Мағрур, мутакаббир, ёлғончи бўлмайлик ва шунга ўхшаш ярамас иллатлардан пок бўлайлик.

Ҳусайн воиз Кошифий айтади:

— Гўзал хулқ-атворга эга бўлган ва суҳбат одобларига риоя қилган одам ҳамманинг муҳаббатини ўзига жалб этади, қаерга борса, иззат ва ҳурматда бўлади.

Бобораҳим Машраб айтади:

Гар бўлай дерсанг
ҳақиқатта яқин,
Сидқ билан бўлгил,
мунофиқ бўлмагил.

Ҳикоят: — Милодий йиллардан бир қанча асрлар аввал бир мамлакатда Қириз исмли бир подшоҳ ҳукмронлик қиларди. Бу подшоҳ ўзининг ҳарбий кучига, олтин, кумуш ва қимматли тошлар билан тўлган бой хазинасига эътимод қилиб, ўзини дунёнинг энг бахтиёр одами деб ҳисобларди.

Кунлардан бир куни бу подшоҳнинг пойтахтига юнонистонлик Сўлун исмли бир сайёҳ муаллим келди. Бу муаллим ақлли, доно ва тўғри сўзли бўлгани учун халқ уни жуда севарди.

Халқнинг Сўлунга бўлган муҳаббатини сезган подшоҳ Қириз уни ўз ҳузурига келтирди. Ўзига оро бериб ва қимматбаҳо либослар кийиб, тахт устида мутакаббирона ўтирган ҳолда Сўлундан:

— Айт-чи, Сўлун, дунёда мендан кўра ҳам чиройлироқни кўрдингми? — деб сўради. Сўлун:

— Кўрдим, шундай гўзал тусли ҳайвонлар ва қушлар бордирки, уларнинг ялтираб турган чиройли тусларини кўрган одам ҳайратда қолади. Булбул ва бошқа баъзи қушларнинг ёқимли сайрашларини одамлар завқ-шавқ билан тинглайдилар. Сизнинг чиройлилигингиз у ҳайвон ва қушларнинг чиройи олдида ҳеч нарса эмас, — деди.

Қириз Сўлуннинг сўзларини сукут билан қарши олди. «Тож-тахтим, қимматли либосларим ва ўзимга оро бериб кўринишим Сўлунга писанд бўлмади. Энди унга ҳарбий кучимни, бой хазинамни ва муҳташам саройимни кўрсатай, у буларни кўргач, албатта менинг кимлигимни билади, дунёнинг энг бахтиёр одами, энг кучли подшоҳи эканимга қойил қолади», — деб ўйлади. Сўлунни ўзи билан бирга олиб юриб, ҳамма бойлигини кўрсатди. Сўнгра гердайиб:

— Кўрдингми, Сўлун, қандай зўр бойликка эгаман, бу куч-қувватим, бойлигим орқасида ҳамма душманларимни мағлуб этдим, уларнинг кўпгина шаҳарларини қўлга киритдим, қўшни мамлакатларнинг подшоҳлари қўрққанларидан менга бож тўлаб турадилар, буйруқларимга итоат қиладилар. Сен кўп мамлакатларни кўрдинг, бир қанча подшоҳлар ҳузурида бўлдинг. Энди ўзинг инсоф қилиб айт-чи, дунёда кимни энг бахтиёр одам деб биласан? Зўр бахт, саодатга эга бўлган одам, ҳашаматли ва азамат подшоҳ мен бўлсам керак, шундай эмасми, Сўлун? — дегач, Сўлун бу мақтанчоқ, мағрур подшоҳга шундай жавоб берди:

— Афина шаҳрида ўзининг гўзал хулқ-атвори билан халққа манзур бўлган мард, олижаноб бир камбағал одам бор. У ҳалол меҳнати орқасида топганига қаноат қилиб яшайди, ҳеч кимдан бирор нарса таъма қилмайди, ҳаммага меҳрибон ва мушфиқ бир одам. Қайғу-ҳасратли одамга мулойим сўзи билан тасалли бериб, у бечоранинг қайғу-аламини енгиллаштиради, ёлғиз сўз билангина эмас, амалий иш билан ҳам ёрдам беради. Яхшилик қилгани учун кўнгли очилиб, шодланиб юради. Ўз фарзандларини яхши тарбиялаб, жамиятнинг фойдали аъзолари этиб етиштиради. Мен мана шу муборак камбағал одамни дунёнинг энг бахтиёр одами деб биламан.

Сўлуннинг жавобидан ғазабланган Қириз:

— Сен менинг бахтиёрлигимни нега ҳеч нарсага арзитмайсан? Оддий камбағал одамни мендан кўра юқори даражага кўтарасан? —деб қичқирди. Сўлун унинг бақиришига аҳамият бермай:

— Мен у камбағалга берган баҳомда янглишмадим, тўғри сўзладим. Умуман меҳнаткаш одам бахтиёр бўлади. Ҳалол меҳнат уни фароғатда яшатади. Меҳнаткаш ёлғиз ўзигагина эмас, бошқаларга ҳам фойда етказади. Шу жиҳатдан меҳнаткаш камбағал одам бойлар, сиз ва сиз каби подшоҳлардан юқори туради. Сизлар бойлигингиз, куч-қувватингизга мағрур бўлиб айш-ишрат билан машғулсиз. Эл-юрт аҳволидан хабар олмайсиз, фақат ўз манфаатингизни ўйлайсиз, эл-юрт манфаатини кўзламайсиз. Адолатсизлик, жабр-зулм билан тўплаган бойлигингиз қўлингиздан кетади, куч-қувватингиз битади. Ниҳоят ҳалокатга дучор бўласиз. Келгусида кунлардан бир куни бошингизга келадиган бу даҳшатли ҳолни асло эсламайсиз, — деди.

Қириз Сўлуннинг насиҳатомуз айтган оқилона сўзларини қабул қилмади. «Бу тентак сайёҳ муаллим менинг бойлигимга, ҳарбий кучимнинг зўрлигига ақли бовар қилмайди ёки шундай қувватга эга подшоҳ эканимга ишонса ҳам ҳасад қилиб тентакларча айтган сўзлари билан мени йўлдан урмоқчи бўлади. Йўқ мен унинг сўзларига кирмайман, бойлигим, куч-қувватимга таяниб, умримни роҳатда ўтказаман», деб ўзининг номаъқул фикридан қайтмади:

Байт:

Кимки боқмабдир ишин
поёнига
Ҳеч ҳисоби бўлмагай
армонига.

Сўлун бу ақлсиз подшоҳга насиҳат кор қилмаслигини билиб, бошқа мамлакатга саёҳат қилиб чиқиб кетди.

Бу воқеадан кўп вақт ўтмади. Эроннинг «Кайёниён» сулоласи шоҳларидан Кайхусрав зўр ҳарбий куч билан Қириз мамлакатига ҳужум қилди. Қириз енгилди. Кайхусрав Қиризнинг пойтахтига кириб Қиризни асир қилиб олди, унинг бой хазинасига, муҳташам саройига эга бўлди. Кейин Қиризни ўтда ёқиб ҳалок этишга буюрди. Ҳарбий хизматчилар жазо майдонига кўп ўтин тўплаб, унинг устига Қиризни ётқиздилар. Қиризнинг куйиб ҳалок бўлишини ўз кўзи билан кўриш учун Кайхусрав ҳам жазо майдонига келган эди. Ҳарбий хизматчилар ўтинга ўт қўймоқчи бўлган эдилар, шу топда ўтин устида қўл-оёғи боғланган ҳолда ётган Қириз бор кучи билан «Сўлун, Сўлун!» деб қичқира бошлади.

Кайхусрав Қиризнинг қичқирганини эшитиб ўт қўйишни тўхтатишга буюрди. Қиризнинг боғланган қўл-оёғини ечтириб, ўз ҳузурига келтирди ва ундан:

— Нима сабабдан «Сўлун, Сўлун!» деб қичқирдинг, «Сўлун» деган сўз бир одамнинг исмими? Агар шундай бўлса, у одам сенга нима яхшилик қилган эди? Ҳалок бўлишинг олдида уни ёдлашинг шунинг учун эдими? — деб сўради, Қириз:

— Ҳа, мен бир улуғ зотнинг номини айтиб қичқирдим. У муҳтарам зот менга бутун дунё лаззатидан ва подшоҳлик роҳатидан қимматли сўзлар айтиб насиҳат қилган эди. Мен у зотнинг оқилона айтган қимматли сўзларига қулоқ солмадим, насиҳатларини рад этдим. Ниҳоят ярамас феъл-атворим мени мана шу мудҳиш кунга олиб келди, — деб Кайхусравга бутун воқеани баён қилди. Кайхусравга Сўлуннинг Қиризга айтган сўзлари жуда таъсир қилди. Ўзи ҳам Қириз каби мутакаббир, мағрур ва золим бир шоҳ эканини, шу ҳолда кетаверса, Қиризга келган мудҳиш кунга ўзи ҳам дучор бўлишини ўйлаб қолди.

Дарҳол Қиризни озод этди. Қириз мамлакатини унинг ўзига қайтариб берди. Бундан сўнг адолатпарвар шоҳ бўлиб, эл-юрт ҳолидан доимо хабардор бўлишга, Сўлунни топтириб, унинг маслаҳати билан мамлакатни идора этишга қасам ичди.

Байт:

Истасангким, етмагай
санга бало
Бермагил ҳеч кимга
озору жафо.

Ш. ЗУННУН тайёрлаган.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ҳунар-техника таълими давлат комитети
«ТАШТЕКСТИЛЬМАШ» ЗАВОДИ БАЗАСИДАГИ
87-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

йиғувчи-слесарь, ремонтчи-слесарь, газ-электр пайвандчи, электромонтер, оператор, токарь, фрезерчи, қолипловчи, чизмачи-конструктор, шлифовкачи.

Ўқиш муддати бир ва 3 йил.

8—10 синф маълумотига эга 14, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Уч йиллик таълим олувчи ўқувчиларга билим юртини битиргач, тўла ўрта ва махсус маълумоти ҳақида диплом берилади.

Ўқувчилар уч маҳал овқат, кийим-кечак билан таъминланадилар. Бошқа шаҳардан келганларга ётоқхона берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчилар иш ҳақининг 33 процентини оладилар.

Қолипловчилар, шлифовкачилар, чизмачи-конструкторлар ва токарлар группасига 10-синф маълумотига эга йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқиш давомида уларга ойига 30 сўм миқдорида стипендия тўланади. Қолипловчилар группаси ўқувчиларига ишлаб чиқариш практикасини ўташ вақтида 30 сумга қўшимча равишда база корхонаси фондидан 61 сўм берилади.

Ўқиш аълочиларига билим юртини тугатгач, ўрта махсус ва олий ўқув юртларига йўлланмалар берилади.

Билим юрти қошида бадиий ҳаваскорлик тўгараги тузилган, турли спорт секциялари ишлаб турибди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: туғилганлиги тўғрисида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисида гувоҳнома ёки аттестат, директор номига ариза, мактабдан характеристика, 6 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмда), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, медицина справкаси (286-форма).

АРИЗАЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Ш. Руставели кўчаси, 57-уй. Телефонлар: 53-95-26, 53-95-23, 53-95-21.

Транспорт: 9, 11, 14, 24, 18-трамвайлар; 2, 6, 13, 16-троллейбуслар; 3, 18, 26, 45, 4, 50, 54-автобусларнинг «Соцгородок» бекати.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
40-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича
1983—84 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

автослесарь, бўёқчи, дурадгор (ўқиш муддати — 3 йил), **минорали кран машинисти, экскаватор машинисти, бульдозер машинисти** (ўқиш муддати 6 ой).

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли йигит-қизлар қабул қилинади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келгандан сўнг 6 ойлик курсларга кирган йигитлар ҳар ойда 30 сўмдан стипендия ҳамда корхона ҳисобидан 45 сўмдан қўшимча ҳақ оладилар.

Ўрта маълумот билан билим юртига кирганлар ҳар ойда 30 сўмдан стипендия оладилар. 8 синф ҳажмида маълумот билан билим юртига кирганлар кунига 3 маҳал иссиқ овқат, форма ва махсус кийим-бош билан таъминланадилар ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топган меҳнат ҳақларининг 50 проценти берилади (автослесарларга 33 проценти берилади).

Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Ёлғиз кишилар ётоқхона ва Тошкент шаҳрига доимий прописка билан таъминланадилар, сўнгра умумий асосларда турар жой берилади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тугаллаганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма билан юбориладилар ҳамда улар ўқишга киришда имтиёзлардан фойдаланадилар. Билим юрти қошида вокал чолғу ва халқ чолғу ансамбллари, техника тўгараклари, спорт секциялари доимо ишлайди.

Билим юртига кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш шарт: маълумоти тўғрисида ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 6 дона фотосурат.

Паспорт ёки туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Луначарский шоссеси, 69-уй, 1, 1 «э», 17 «э», 24 «э», 102, 63-автобуслар, 17, 18-троллейбуслар, 13, 22-трамвайларнинг «Партия мактаби» бекати, метронинг «М. Горький» станцияси.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/III да **Аида,** 20/III да **Гўзал Василиса** (12.00), **Чио-Чио-Сан** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/III да **Хизматингизга тайёрман,** 20/III да **Ўзбекистон халқ артисти Ҳамза Умаров, солистлар: С. Раҳимжонов, Ф. Фаёзов, Р. Тўраева, Ш. Рўзиохуновларнинг ижодий кечаси.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«ШОУ» электрон иллюзионли манзара аттракционининг гастроллари (16.00 ва 19.30).**

Тошкент халқ хўжалик институти коллективи Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, фалсафа фанлари доктори, профессор, фалсафа кафедрасининг мудири И. Ж. Жумабоевга онаси

Гулхан ЖУМАБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон касаба союзлари республика Совети аппаратининг раҳбарлиги, партия ва касаба союз ташкилотлари «Узсовпроф» инструктори М. А. Бердиевга отаси

Абдураҳим БЕРДИЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

19 МАРТ, ШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 —Время. 9.40 —Концерт. 9.55 — Оддий мўъжизалар. 10.25 — Менга чақмоқ ҳадя этинг. 10.40 —Спортлото. 10.50 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.20 — Концерт. 11.40 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 12.10 — Конькида югуриш бўйича халқаро мусобақалар. 12.40 — Ҳужжатли фильм. 13.10 — Едингдами, ўртоқ... 14.10 — Концерт. 15.10 — Камалак. 15.35 —Дунё воқеалари. 15.50 — Типтатикон. Бадиий фильм. 16.10 — Езувчи ва замон. 17.20 — Ҳайвонот оламида. 18.20 — Концерт. 18.40 — Снёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати. 19.10 — Мультфильмлар. 19.35 — Тинчликни сақлаш Совет комитетининг раиси Ю. А. Жуков суҳбати. 20.20 — Барбод бўлган трест. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30—Время. 22.00 — Футбол бўйича СССР кубоги. Танаффус пайтида — Агар соғлом бўлай десанг. 24.00 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00—Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — Ҳужжатли фильм. 10.20 — Тонгги почта. 12.05—Концерт. 12.40 — Ҳужжатли фильм. 13.10 — Ж. Россини. 13.40 — Француз лавҳалари. 14.10 — Ешлар адреслари. 15.30 — Баскетбол бўйича СССР чемпионати. 18.10 —Концерт. 18.10 — Халқаро обзор. 18.25 — КИШИНЕВ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ. 19.35 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Здоровье. 21.30 — Время. 22.00—Телеспектакль. 23.15 — Чанги спорти. Трамплиндан сакраш бўйича жаҳон чемпионати. 23.45 — Чанги спорти бўйича СССР чемпионати.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.30 — Ҳовлимиздаги стадион. 11.00 —«042 қаерда?». Бадиий фильм. 12.20 — Ешлик. 12.50 — Ҳужжатли фильм. 18.05 — Мультфильм. 18.25 — Новаторлар. 18.45 — До-ре-ми-фа-соль. 19.15 — Эртага — Уй-жой коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 19.30 — Ахборот. 19.45—Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Цирк, цирк, цирк. 21.30 — Время. 22.00 — Совет Ўзбекистони композиторлари. Икром Акбаров. **18.25 — Душанба кўрсатувлари.**

20 МАРТ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00—Время. 9.40 — Концерт. 10.30 — Будильник. 11.00 —Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.00 — Здоровье. 12.45 — Тонгги почта. 13.15 — Пионерия. 13.30 — Қишлоқ янгиликлари. 14.30 — Музикали киоск. 15.00 — Саёҳатчилар клуби. 16.00 — Бугун — Уй-жой коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 16.30 — Хатларингиз асосида. 17.00 — Уфқ. 18.00 — Қишлоқда йиғин. 19.00 — Халқаро панорама. 19.45 — Мультфильмлар. 20.25 — Барбод бўлган трест. Бадиий фильм. 3-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 23.20 — Чанги спорти. 23.50 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.15 — Ҳужжатли фильмлар. 9.45 — Телеспектакль. 11.05 — Каринэ Оганян чалади. 11.30 — Архитектура-83. 12.00 — Мўъжизасиз-мўъжизалар. 13.00 — А. Тур. Ойдин сонати. 15.20 — Ерда, осмонда ва денгизда. 15.50 — Сарсонлик саргардонликда. Бадиий фильм. 7-серия. 18.05 — Г. Малер. 2-симфония. 18.35 — Ёзувчи Ю. Бондаревнинг китобхонлар билан учрашуви. 19.45 — Концерт. 20.00 — Муҳбирларимиз ҳикоя қиладилар. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Чанги спорти бўйича СССР чемпионати. 21.30 — Время. 22.05 — Москвичка. Телевизион клуби.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Қишлоқ қатлари. 11.00 — Ўйлаб топ. 11.40 — Мультфильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Айтайлик, сен капитансан. Бадиий фильм. 14.05 — Ўзбекистон спорти. 14.40 — Реклама. 17.55 — Дилдан куйлаб, ўйнаб қувнаб. 19.15 — Бугун — Уй-жой-коммунал хўжалиги ва аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ходимлари куни. 19.30—Ахборот. 19.45 — XIX—XX асрлар француз санъати. 20.15 — Нафосат ижодкори. 20.30 —Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 —Время. 22.05 — Бизнинг ажойиб йилларимиз. Бадиий фильм. **16.00 — Фрунзе кўрсатувлари.**

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Концерт. 9.30 — Қўшиқ — орзуим менинг. 10.15 — «Гулшан» радиожурнали. 11.30 — Дутор ва ғижжак тароналари. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Ишлаб чиқариш илғорлари, Сизлар учун. 14.00 — Табаррук замин. 17.00 — «Ханда» ансамбли студиямиз меҳмони. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Спорт эшиттириши. 19.25 — Ешлик. 21.00 — Халқаро ҳаётнинг актуал масалалари. 21.10 — Концерт. 22.30 — Қўшиқ — орзуим менинг. 24.00 — Хайрли тун.

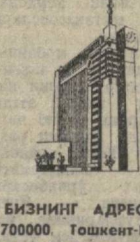

БИЗНИНГ АДРЕС
700000. Тошкент-П,
Ленин кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР